

Dunántúli Harangszó



A NYUGATI (DUNÁNTÚLI) EVANGÉLIKUS EGYHÁZKERÜLET LAPJA

2024. TAVASZ





Szerkesztői sorok

„Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!” (1Kor 16,14)

A 2024. év igéjével köszöntöm kedves Olvasóinkat.

Isten a mi békétlen világunkban hív magához. Amikor kihagyjuk Istent a tájékozódásunkból, terveinkből, akkor oda jutunk, ahol most tart a világ. Isten maga terem békét az emberek között, és Ő az, aki megbékéltette a világot önmagával.

Idei első számunkban – tekintettel a korai húsvétra – a húsvét ünnepe utáni vasárnapok témáit vesszük végig, a feltámadás ünnepének fényében. Milyen hatást gyakorol ránk ez az ünnep? Erre a kérdésre ad választ ez a hat vasárnapi téma szerkesztőink írásaiban.

A többi írás - mártíromság, ifjúság éve, a halál fogalmának személyes megközelítése - szintén ezt az irányt követik. A személyes vonalon pedig a győri iskolakomplexum igazgatóját és egy Sütő András drámát ismerhetünk meg. Természetesen most sem feledkeztünk meg a legkisebbekről sem.

Legyen áldott az Ünnepe és teremtsen bennünk is életjelekben megmutatkozó Krisztus-követést a Feltámadott!

Jó olvasást és töltekezést kívánok!

Koczor György főszerkesztő

Feltámadt, nincsen itt!

Amikor egy Krisztuskövető ember először jár Jeruzsálemben, egy helyet biztosan szeretne felkeresni: az Úr Jézus sírhelyét. Számomra is ez volt a legfontosabb cél tavaly februárban, amikor bibliaiskolás diákjaimmal jártam a Szentföldön. Csakhogy ez nehe-



zebb feladat, mint gondolnánk. Nagyon kevés olyan hely van Izraelben, ahol mindenki egyetért abban, hogy az a pontos helyszíne egy adott bibliai eseménynek. Ez Jézus keresztre feszítésének és eltemetésének helyére is igaz.

János evangéliuma adja a legjobb leírást a keresett helyről. Jézus „maga vitte a keresztet, és kiért az úgynevezett Koponya-helyhez, amelyet héberül

Golgotának neveznek... Azon a helyen, ahol Jézust megfeszítették, volt egy kert, és a kertben egy új sír, amelybe még senkit sem helyeztek. Mivel közel volt a sír, a zsidók ünnepi előkészülete miatt ott helyezték el Jézust” (Jn 19,17.41-42). Vagyis az evangélista szerint valahol a városfalakon kívül volt egy, a „Koponya-helynek” nevezett magaslat, és a közelében egy kert, egy új (használaton kívüli) sírral.

Jeruzsálemben azonban két olyan helyszín is van, amit Jézus halálának és feltámadásának helyeként azonosítanak: az egyik a Szent Sír-templom, a másik pedig az úgynevezett „kerti sír”.

A Szent Sír-templomot, amelynek épületén hat keresztyén felekezet osztozik, a keresztre feszítés és a sír hagyományos helyszínének tekintik. Az egyházi hagyomány szerint a korai hívők már az első század közepén ezen a helyen gyűltek össze imádkozásra és istentiszteletre.

Hozzám személyesen közelebb áll a (címlapon is látható) kerti sír, amely ma is a falakon kívül van. Ezt a helyet egy brit tábormunkos fedezte fel 1842-ben. Azután a régészeti kutatások megerősítették, hogy eredetileg egy ősi kert volt, ahol nem csak virágok nőttek. Feltártak itt egy kutat, egy földalatti ciszternát és egy borsajtót is. A sziklafalba vájva egy

kétkamrás családi sír található, amelyet a kőzetből véstek ki. A sír belsejében a falra festve a bizánci korból származó keresztek láthatók. Nem messze innen van egy sziklapárkány, amelynek mélyedései egy arcra vagy koponyára hasonlítanak.

Mindkét helyszín mellett szólnak érvek, mindkettő hordoz tanulságokat. Ráadásul az 1. században mindkettő a városfalakon kívül feküdt. Bármelyiket is fogadjuk el valószínűnek, a helyek legfontosabb üzenete valójában az, hogy mindkét sír üres!

Nem vesszük észre a lényegét, ha még mindig azt keressük, amit a magdalai Mária keresett: hogy hová fektették Jézus testét. Mária annyira el volt foglalva ezzel a problémával, hogy nem ismerte fel, pont azzal beszél, akit keresett (Jn 20,14-15).

Amikor a helyszínre összpontosítunk, és nem magára az eseményre, akkor nem értjük meg a lényegét. Az angyal üzenete, amely az első húsvétkor a Jézus sírját felkereső asszonyoknak szólt, ma ránk is vonatkozik: „Miért keressitek a holtak között az élőket? Nincsen itt, hanem feltámadt” (Lk 24,5-6).

Amikor tavaly ott jártam a kerti sírnál, majd a Szent Sír-templomban, ez rendített meg igazán. Jézus nincs ott... mert él!

AM

Igehirdetés húsvét ünnepén • Jn 21,1 alapján

Ezután ismét megjelent Jézus a tanítványoknak, a Tibériás-tengernél.

Kedves Testvérek!

Ahhoz, hogy húsvét öröme beragyogja az életünk, úgy érezzük, arra lenne szükségünk, amit János apostol így ír: „megjelent Jézus a tanítványoknak.” Hogyan történik ez? Mi történik itt a tóparton? Jézus azt üzent tanítványainak, hogy menjenek előre Galileába, ott majd meglátják őt. Ők elmentek, de Jézus nem jött.

Teltek az órák, a napok, és Jézus még mindig nem jött, s ők belefáradtak a várakozásba. Péter elszomorodva mondja, „Elmegyek halászni”. Feladva a várakozást, inkább visszatér régi életébe. Hiába volt húsvét, feltámadás, nem történt semmi. Élni kell tovább az életet: elmegyek halászni. Indulnak vele a többiek is, hiszen Jézusra hiába várnak. De a halászat sem sikerül. Egész éjszaka nem fogtak semmit.

És valaki a partról bekiabál nekik: „Nincs valami ennivalótok?” Hát nem látja, hogy semmijük sincs? Se mesterük, se munkájuk, se reménységük, csak üres csalódott szívük. „Nincs!” – kiáltják vissza a tó felett. Immár régi mesterségük is cserbenhagyta őket. Pedig Jézus áll ott a parton, csak nem ismerik meg. Milyen szomorú.

Hiába volt a húsvéti feltámadás, ők maradtak bátortalan, reménytelen emberek. És azért igazán szomorú, mert így igaz ez ránk is. Ilyen könnyen össze tudunk törni, ha úgy érezzük, Jézus várat magára, amikor szükség lenne rá, amikor úgy áll a parton, hogy nem ismerjük fel őt. Micsoda fájdalmas ellentét, a feltámadott Krisztus, aki legyőzte a halált, tanítványainak pedig üres a hálójuk, üres az életük. Jézus él, tanítványai pedig csüggedten tétováznak.

De valóban él? Lát bennünket? Igen! Ha testi szemeim elől elrejtve is, de ott áll ma is a parton, oly közel, hogy elér a szavával. Az egyetlen biztos a földi

életben, amire számítani lehet, hogy Jézus él. Jelenléte akkor is valóság, ha a félelemtől vagy szomorúságtól nem látjuk, nem hisszük. De nem is a mi látásunk vagy hitünk teszi valóságossá jelenlétét, hanem feltámadása. Hiszen feltámadása éppen azt jelenti, hogy Jézus abba a láthatatlan világba tartozik, amely ezt a látható világot körülveszi és áthatja, ahonnan mindig minden-



kihez egyformán közel van. Amíg mi vesződünk, birkózunk a csónakkal, hálóval, kenyérgondokkal, a megélhetéssel, a bűneinkkel, aközben Ő lát mindent, vigyáz ránk.

Ha üres marad a háló, jön, hogy aztán annál jobban telerakhassa az Ő ajándékaival. A mi földi életünk nyugtalan vizét az örökkévalóság békés partjai veszik körül. S a parton ott áll Jézus. Hogy hogyan lehet meggyőződni az Ő valóságos jelenlétéről? Ugyanúgy, mint akkor, ott a tó partján. Jézus átkiáltott a tanítványoknak: „Vessétek ki a hálót a hajó jobb oldalán, és találtok!” S a kimerült emberek ott a hajóban nem

ellenkeztek, nem vitakoztak, hanem engedelmeskedtek, és megtapasztalták, hogy annak a parton álló valakinek a szava nem üres szó. A háló annyira tele lett, hogy „kivonni már nem tudták a rengeteg hal miatt”. Mi történt? Egyszerű, megfáradt emberek engedelmeskedtek Jézus szavának. Ugyanazt tettek, amit egész éjszaka hiába csináltak, de most Jézus szavára. Ma is így mutatja meg élő valóságát a neki való engedelmisséggel. Igéje által beleszól abba, amit csinál, és ha úgy mersz cselekedni, ahogy Ő mondja, megtapasztalod áldását. Jézussal találkozni nem a világtól elforduló csendes elmélkedésben lehet, sem nem a titkokra magyarázatot kereső kutatásokban. A mai ember már túl van azon, hogy csak azt fogadja el valóságnak, amit meg tud érteni. Nem az a kérdése, meg tudja-e magyarázni Jézus születését, feltámadását, hanem csak az, hogy lehet-e vele kapcsolatba kerülni.

Ehhez pedig nem megérteni kell Krisztus feltámadásának titkát, hanem megélni. Úgy, hogy merjük megtenni az Ő szavára azt, ami kilátástalannak látszik: szeretni az ellenséget, megbocsátani annak, aki megbántott, vigasztalást vinni oda, ahol szomorúság van, tiszta szemmel belenézni a tisztátalan környezetbe, nem aggódni a mindennapok gondjai között, igazat mondani minden helyzetben, derűs bizalommal nézni a holnap felé. S ha ezt teszed, egyszerre észreveszed, hogy az Úr van veled. Az élő Megváltó, aki megtölti áldásaival, örömeivel, békességével, szeretetével a hálókat; aki él és élte.

A 2007. húsvét ünnepén elhangzott igehirdetés rövidített változata

MÁRCIUS

NE FÉLJETEK! A NÁZÁRETI JÉZUST KERESITEK, AKIT MEGFESZÍTETEK? FELTÁMADT, NINCSEN ITT. (Mk16,6a-b)

Mindannyian ismerjük azt a helyzetet, amikor valahova éppen betoppanunk, és a már ott lévők megkérdezik: megérkeztél? Mosolyt csalhat az arcunkra, hogyha magunkban azt válaszoljuk rá: nem! Vagy ha arra gondolunk, hogy – a ma már egyre kevesebb otthonban megtalálható – vezetőkes számon felhívunk minket, és megkérdezik: otthon vagy? Példánk lehetne még sok, természetesen, de a fentebbi ígeverset nézzük meg, ilyen érzésünk is támadhat. Szinte láthatjuk magunk előtt, hogy a sírhoz érkező három nő arcára kiül a döbbenet, ahogy meglátják az elhengerített követ, és egy kétségtelenül élő, mozgó ifjút, aki megszólítja őket, a gondolataikra reagál. Félnék – de nem kell(ene) félniük, mert valami olyannak lehetnek tanúi és lehetnének hírvivői, amiről eddig csak gondolkodni lehetett. Illetve lehetett még reménykedni, de a harmadik napra talán ezt a reményt is megszagatta a várakozás feszültsége.

Ez a szituáció mindenképpen felrázza a sokszor alvó szemünket, lelkünket, hitünket. Olvasva olyan természetesnek tűnik, mert tudjuk a történetet, de melyikünk ne rettent volna meg az üres sír, az elhengerített kő és az ott üldögélő, fehér ruhás ifjú láttán? Aki ráadásul szól, és mintha válaszolna arra, ami az arcunkra ült csak ki, de szavakká már nem tudtuk formálni? Ki más kereshetnének amúgy is a sírban, mint a Názáreti Jézust? Aki nincs ott. Sőt. Olyannyira nincs, hogy kijelentést kap a három nő ettől a fehér ruhába öltözött ifjútól: Jézus feltámadt. Megfeszítették – meghalt, eltemették.

Most pedig az üresen tátongó sír előtt el van hengerítve a kő, hogy ebben a minden idők legteljesebb ürességében legyen jól láthatóvá a lényeg: az Élet győzött a halál felett.

Németh Kitti

ÁPRILIS

LEGYETEK KÉSZEN MINDENKOR SZÁMOT ADNI MINDENKINEK, AKI SZÁMONKÉRI TŐLETEK A BENNETEK ÉLŐ REMÉNYSÉGET. (1Pt 3,15)

Talán első olvasás után sokan fellélegzünk, hiszen csak azoknak kell számot adni a bennünk élő reménységről, akik rákérdeznek. Márpedig tapasztalataim alapján nagyon ritkán kérdezi meg egyik ember a másikat, hogy miben reménykedik. De ha mélyen belegondolunk abba, amit a Szentírás összességében a szívünkbe helyez, akkor annak is eszünkbe kell jutnia, amikor Pál apostol azt írja, hogy „a teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését” (Róm 8,19). Ez a sóvárgás egy ki nem mondott kérdés: Neked van reménységed? És miben reménykedsz?

Ami élő, az eleven: mozgásban, változásban, fejlődésben van. És ez látszik. Gyönyörködve szemléljük a tavaszi természet újraéledését, egy újszülött állat növekedését, vagy egy kicsiny gyermek élénk érdeklődését az őt körülvevő világ törvényszerűségei iránt. Talán valahogy így szeretnének gyönyörködni az emberek a bennünk élő reménységben. Ehhez azonban számot kell adnunk róla, bizonyosságát kell adnunk, hogy van bennünk élő reménység Krisztusban, a mi Urukban.

‘De mi lesz, ha nem tudok jól megfelelni, ha rosszul fogalmazok, és nem értek, vagy megbántok valakit, mi lesz, ha bizonyosságtételemm miatt kiközösítenek vagy elutasítanak?’ Annyi kifogásunk és félelmünk van ezzel kapcsolatban, de a Biblia bizonyoságtévőinek is volt, mint pl. Péternek, aki nem merte vállalni a tőle kérdezők előtt, hogy ő Jézus tanítványa. Ám mind csodás változáson mentek keresztül, és bátor hírvivőkkel váltak, mert az Úr jelenlétével és Lelkével ajándékozta meg őket. Ne feledjük: Isten megbízása nemcsak azt jelenti, hogy feladatot adott nekünk, hanem azt is, hogy megbízott bennünk, hogy ezt a küldetést készek leszünk véghez vinni. Az ő jelenlétével és Szentlelke erejével áldás lesz rajta!

Rác Dénesné

MÁJUS

MINDEN SZABAD NEKEM, DE NEM MINDEN HASZNÁL. MINDEN SZABAD NEKEM, DE NEM VÁLOK SEMMINEK A RABJÁVÁ. (1Kor 6,12)

Pál apostol szavai nem elvenni akarják tőlünk a szabadságunkat, hanem inkább megerősíteni akarnak egy jól értett szabadságban. Jellemző, hogy a mi korunk mindkét mondatnak csak az első felét szereti, a vesszőig: „minden szabad nekem”. Ami pedig a „de” után következik, azt már kevésbé, mert érezhető, hogy ott a szabadságunk fékei következnek. Pedig a jól értett szabadsághoz mindkét részre szükségünk van! Ha csak az első felét mondogatjuk és éljük, az ugyanolyan életveszélyes, mint egy száguldó autó bekapcsolt biztonsági öv nélkül, vagy mint a kötélugrás a jól kiszámított hosszúságú és erejű gumikötél nélkül, amely a földre csapódástól visszarántja az ugrót. „Minden szabad nekem”.

Olyan műsorokat nézek, amiket én akarok. Úgy táplálkozom, ahogy kedvem tartja. Én döntöm el, milyen ruhákat veszek fel, és mit mutatok meg magamból, senkinek semmi köze hozzá. Azt csinálom a szabadidőmmel és szabad energiáimmal, amit én akarok. Hosszan lehetne sorolni, amiket különféle korosztály tagjai e témában előadnának. Az apostol bölcsességre int. Mondhatom-e hívó emberként: kizárólag a magam ura vagyok? Mire érzem szabadnak magamat, mit engedek meg magamnak? Miként tekintek testemre, mit adok neki, mivel táplálom? Kinek-minek a szolgálatára engedem oda?

Templom-e a testem, az életem, mely Isten dicsőségét szolgálja? Nem a magatokéi vagytok – mondja Pál apostol, hanem a Krisztuséi! A szabadságunkat csak akkor értjük jól, ha Őfelőle nézzük! Krisztushoz tartozom, az Ővé vagyok. Bátorítson bennünket az ige arra, hogy a sok egyéb függőség helyett elég, ha csak Jézus-függők vagyunk! Elég, ha ezen az egy köteléken keresztül biztosítjuk magunkat. Nincsen kötelékek nélküli szabadság, viszont ez az egy megadja nekünk a valódi szabadságot!

Amen

Magyar Melinda

Hallgass rám, fiam!

„ISMÉTELGESD AZOKAT FIAID ELŐTT, ÉS BESZÉLJ AZOKRÓL, AKÁR A HÁZADBAN VAGY, AKÁR ÚTON JÁRSZ, AKÁR LEFEKSZEL, AKÁR FÖLKELSZ!” (5MÓZ 6,7)

Hogyan tekintünk ma a fiatalokra, fiatalságra, hogyan viszonyultak hozzájuk a különböző történelmi korok, és mit ír róluk a Szentírás?

Alig néhány évtizede a tizenéveseket nem tekintették külön korosztálynak. Ma már megkülönböztetjük a gyermek-, a serdülő- és az ifjúkort (jellemzően a 16-20 év közötti korosztályt). Ez utóbbi kettő az identitáskeresés és az önállósági törekvések időszaka. Olyan élethelyzeteken, élettapasztalatokon, normatív kríziseken megy át a felnövekvő gyermek, ami segíti őt a szüleitől való leválásban és az önálló élet kialakításában.

Bár a végső cél az, hogy minden ifjú a saját útját találja meg, ehhez az útkereséshez szüksége van biztos háttérre, otthonról hozott értékrendre, világszemléletre. Jézustól tudjuk, hogy a sziklára épített ház ellenállóbb lesz a viharokkal szemben. Az a fiatal, akit jól megalapozott értékrenddel vertezen fel, jó eséllyel ellenállóbb lesz az „élet viharaival” szemben.

Hogyan történhet mindez? Kezdjük az alapoknál! A gyermek születését a zsoltáros úgy írja le mint ajándék, jutalom (Zsolt 127,3–5). E két szó rámutat arra, hogy az a felesperegő élet, amit szülőként ajándékba kapunk, egyben a feladatunk is. Hiszen a mi felelősségünk az, hogy hogyan nőnek fel gyermekeink, milyen nevelésben részesülnek, milyen lesz az utánuk következő generáció.

Isten bevon bennünket teremtő munkájába, és arra irányítja a figyelmünket, hogy a gyermekeket nekik megfelelő módon neveljük. Persze jó kérdés az, hogy mit jelent a „neki megfelelő” módon kifejezés.

Ha a Példabeszédek könyvére gondolunk, hozzáértjük az intést, a feddést, valamint a jó és helyes korlátok kialakítását is. Ha pedig Pál apostol ehezusi levelét olvassuk, akkor az engedelmesség mellett azt is meg kell említenünk, hogy a szülőknél is óvó, féltő módon kell nevelniük a gyermekeiket, biztosítva testi-lelki jólétüket (vö.: Ef 6,1–4). Úgy kell nevelniük gyermekeiket, hogy megismerjék Istent, és szeressék embertársaikat.

Azt gondolom, hogy a hangsúly a jó és helyes korlátokon van. Mikor tud biztonságban felnőni egy gyermek? Mikor lesz önálló döntéseket hozni tudó, felelős fiatal felnőtt? Elsősorban, ha szeretetteljes, elfogadó közegben élhet, ahol a család dinamikáját követve egyértelmű, világos határokat állítanak fel számára. Virginia Satir családterapeuta szerint a jól működő családokban úgynevezett „nyílt kommunikációt”

figyelhetünk meg, ami azt jelenti, hogy a családi tér lehetőséget ad a benne élők számára, hogy kifejezhessék érzelmeiket és ragaszkodásukat. A nyílt kommunikációhoz szükség van világos, érthető szabályok lefektetésére is.

Hogyan lehet egyszerre szeretetteljesen és megfelelő korlátok között nevelni egy gyermeket? Sok pedagógiai módszer ismerünk, de egyik sem olyan konkrét, és egyik sem tud az élet minden területére olyan érvényes útmutatást adni, mint a Szentírás. Amikor Mózes másodjára is megkapja a bizonyosság köztáblait, és megismétli azokat a parancsolatokat, amelyek az Istennel és az embertársainkkal való kapcsolódás alapjai, zárásként ezt mondja népének: „Hallgass meg, Izrael, tartsd meg és teljesítsd ezeket (...) Halld meg, Izrael: Az ÚR a mi Istenünk, egyedül az ÚR! Szeresd azért az URat, a te Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és teljes erődből!” (5Móz 6,3–5)

Ez az az üzenet, ami soha nem kophat ki az emberek szívéből. Ezért fontos generációról generációra továbbadni mindazokat a történeteket, amelyeken keresztül Isten jelenlétét tapasztalhatjuk meg. Mózes ezt mondja népének: „Ismételd azokat fiaid előtt, és beszélj azokról, akár a házában vagy, akár úton jársz, akár lefekszel, akár fölkelés!” (5Móz 6,7) Az apák feladata volt az, hogy fiaiknak továbbadják megtapasztalásaikat. Komoly felelősség volt az apákon, hogy az utánuk jövő generációk előtt példaértékűen éljék meg a hitüket.

Olybá tűnik, mintha a ma embere éppen ezt a csodálatos értéket hagyná elveszni. Az Isten félelmére való tanítás nélkül nem lehet szilárd alapra építeni. Ha nem fordítunk kellő figyelmet arra, hogy a fiatalok megismerjék Isten igéjét, akkor megfosztjuk őket attól, hogy Istenbe vetett hitükre alapozzák az életüket.

Erre figyelmeztet Luther Márton is az 1529-ben megírt Kis káté előszavában, amikor arról ír, hogy tanítani kell a népet, különösen is az ifjúságot. Hogy mire is? Az alapvető hitigazságokra, arra, hogy a fiatalok ismerjék a Jézustól tanult imádságot, a Tízparancsolatot, az Apostoli hitvallást, és a Jézus Krisztus által elrendelt szentégeket: a keresztséget és az úrvacsorát. Luther arra is felhívja a figyelmet, hogy a tanítás elsődleges helyszíne a család. És Luther itt elsősorban a családfők szerepét emeli ki – nem véletlenül. Adja Isten, hogy a családok ezt a kitüntetett szerepüket újra felismerjék és gyakorolják!

Pablényi Edina

Tiszták, hősök, szentek

„Az ÚR színe előtt járhatok az élők földjén.” (Zsolt 116,9)

A MÁRTÍR

A társadalom fejében a mártír és a vértanú ugyanazt jelenti. Ennek természetesen komoly egyháztörténelmi okai vannak, de érdemes megvizsgálni a mártír szó jelentését. A μαρτυρία görögül tanúságtételt, bizonyosságot jelent. Ennek értelmében a mártír tanú, aki tanúskodik hitéről, tanúvallomást tesz Jézus



Krisztusról. Azonban a történelem számos vértanúval rendelkező időszakában a mártírok az életükkel fizettek hitvallásukért. Ezért azt mondhatjuk, hogy a mártírium már a nagy római keresztényüldözések idején összekapcsolódott a vértanúsággal. Azonban ha figyelmesen utánajárunk, akkor látjuk, hogy azóta minden kor kitermelte a maga keresztény vértanúit, s bizony mennyi, de mennyi mártírról nem is tudunk még, akiket agyonverték az észak-koreai kommunista munkatáborokban, akiket iszlám szélsőségesek lefejeztek a Közel-Keleten, vagy felrobbantottak Észak-Afrikában. Semmiképpen sem járhatunk csukott szemmel, mindenképpen észre kell vennünk és komolyan kell vennünk az Európában lezajlott keresztényellenes támadásokat is. Egy biztos, a kereszténység ma is a leggyorsabban terjedő vallás. Ezt a jótékony folyamatot sajnos mi itt az öreg kontinensen nem igazán érzékeljük, de a harmadik világban hódít az evangélium!

az Európában lezajlott keresztényellenes támadásokat is. Egy biztos, a kereszténység ma is a leggyorsabban terjedő vallás. Ezt a jótékony folyamatot sajnos mi itt az öreg kontinensen nem igazán érzékeljük, de a harmadik világban hódít az evangélium!

LEGENDA SZÜLETIK

Ennek a rövid írásnak a főszereplője egy különleges karakter. Egy magas rangú, ifjú római katonatiszt, aki élvezte a császárok bizalmát, hitvalló keresztény, és az egyik legismertebb mártír. Szent Sebestény a legnépszerűbb szentek közé tartozik, számtalanszor kérték közbenjárását pestisjárványok alkalmával. A szentek római naptára január 20-ára datálja ünnepét, ugyanis 288-ban ezen a napon szenvedett vértanúhalált Rómában. A mártír szentet először Ambrosius Mediolanum (a későbbi Milánó) püspöke népszerűsítette, ugyanis bizonyos állítások szerint Sebestény édesanyja innen származott. A városban 380 táján, tehát száz évvel a halála után már tisztelték. Római tiszteletét az is jelzi, hogy sírja fölött igen korán bazilikát építettek,

majd a mellé egy kolostort. III. Sixtus pápa az itt élő szerzetesi közösséget bizta meg azzal, hogy gondoskodik a mártír szent tiszteletének folyamatosságáról. Ebben a kolostorban keletkezett az 5. században a jól ismert Sebestény-legenda, amely valós információkból táplálkozik.

ÉLETÚT

Sebastianus minden valószínűség szerint Narbonne-ban született a 3. század dereka táján, de élt Mediolanumban is. Katonaként került Rómába, majd pedig Diocletianus és Maximianus testőre lett. Császári testőrként élvezte a császárok bizalmát, ezért tudott segíteni a bebörtönzött keresztényeknek, és több előkelő, patrícius család megtérése is hozzá köthető. Csodatettei hatására még Róma prefektusa, Cromatius és fia, Tiburtius is megtért. Apostoli szolgálatai és a keresztény vértanúk eltemetésében való közreműködése miatt kegyvesztett lett, ezért halálra ítélték. Korábbi katonatársai kivitték egy mezőre, odakötözték egy fához, és annyi nyilat lőttek belé, hogy szétrocsolt teste már egy sündisznóhoz hasonlított. Halottnak hitték, és eltávoztak, ám amikor éjszaka jöttek a keresztények, hogy eltemessék, észrevették, hogy életben van. Ezután a Palatinuson lábadozott egy nemes asszony házában. Miután teljesen felépült, a római testvérek azt tanácsolták neki, hogy hagyja el Rómát, ám ő felkereste a két császárt, akiket végül a pogány Hercules-templomban talált meg, majd pedig megvallotta hitét Krisztusban. Másodjára is halálra ítélték, s ezúttal Diocletianus halálra ostromoztatta, majd holttestét szennycsatornába dobták. Ezután megjelent egy Lucina nevű keresztény asszonynak, és az volt a kérése, hogy a Via Appián temessék el Péter és Pál apostolok mellé.

„MINDIG ÚJ ÉLET LESZ A VÉRBŐL.” (Márai Sándor)

Sebastianusról nem tudunk sok történelmi konkrétumot, de amennyit kell, azt ismerjük róla! Hitvalló élete és kitartása példaértékű mindnyájunk számára, Krisztus iránti rajongásáról mindnyáján példát vehetünk. Szent Sebestény élettörténete és mártírhalála arra hívja fel mindnyájunk figyelmét, hogy végső soron a keresztényi élet elpusztíthatatlan, ugyanis Krisztusban miénk az örök élet! Ezért valljuk meg mindnyáján Pál apostollal együtt, hogy az élet Krisztus, egyedül Krisztus! Nem létezik olyan diabolikus szándék, vagy tett, amely gátat vethetne az egyetlen és örök Igazságnak, Jézus Krisztusnak! Nem csak életveszélyben lehet mártír módon élni! Legyünk mi is igaz tanúi szerető Urunknak, mutassanak Őreá szavaink, tetteink, döntéseink, mert ha az életünk az Ő kezében van, akkor van egyedül jó helyen és biztos kézben, s onnan nem ragadhatja azt ki senki és semmi!

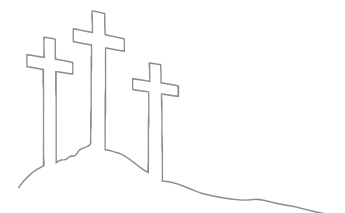
Gömbös Tamás

Felhasznált irodalom

- A szentek élete, Szent István Társulat, Budapest, 1984.
- <https://lexikon.katolikus.hu/S/Sebesty%C3%A9n.html> (Megtekintés 2024. 01. 21.)

Húsvét 2. napja

Életformáló találkozás

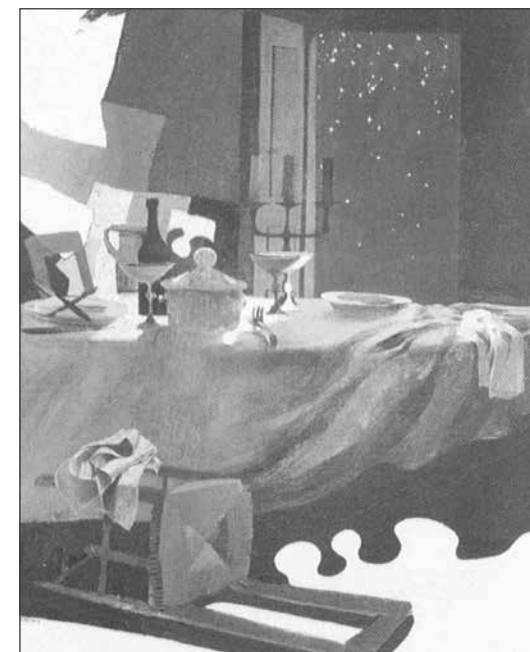


„...azok unszolták és kérték: Maradj velünk, mert esteledik, a nap is lehanyatlott már! Bement hát, hogy velük maradjon. És amikor asztalhoz telepedett velük, vette a kenyeret, megáldotta, megtörte, és nekik adta. Ekkor megnyílt a szemük, és felismerték, ő azonban eltűnt előlük. Ekkor így szóltak egymáshoz: Nem hevült-e a szívünk, amikor beszélt hozzánk az úton, amikor feltárta előttünk az Írásokat? Még abban az órában útra keltek, és visszatértek Jeruzsálembe...” (Lk 24,29-33)

Húsvét második napjának evangéliuma az emmausi tanítványok történetét meséli el. Illusztrációként a francia kortárs festőművészek, Arcabasnak az emmausi tanítványok történetét bemutató hétrészes sorozatából az utolsó képet hoztam. Az tetszett meg benne, hogy bár nem láthatók rajta emberek, de mégis kifejezően beszéli el azt, amit a húsvéti csoda végezhet el az emberi szívekben.

Ez a festmény nem a szépségével ragadja meg az embert. A színei tompák, az ábrázolt szoba pedig olyan, mint egy csatatér. Akár bűnügyi nyomozókat, illetve helyszínelőket is kihívhatnánk, hogy segítsenek megfejteni, hogy mi történhetett itt.

Kik étkezhetek ennél az asztalnál? A tényérok számából az megállapítható, hogy hárman lehettek, és minden bizonyonnyal a vacsorájukat fogyasztották el együtt. Ételmaradék nincs a tányérokban, ebből arra lehet következtetni, hogy az étkezés után történhetett valami váratlan. Viszont nem telt el sok idő az étkezés után, mert még el sem pakoltak. Nagy sietséggel pattantak fel,



mert két szalvéta is szanaszét hever, és az egyik székek felborult, és fel sem állították. Sötét volt már, nem véletlenül láthatók a csillagok a nyitva hagyott ajtón át. Pedig este már senki nem indul el szívesen az otthonából, ők azonban hirtelen és zaklatott lélekkel elindultak mégis. Lukács evangélista így fogalmazott: „Még abban az órában útra keltek, és visszatértek Jeruzsálembe.” Jeruzsálem és Emmaus hatvan futamnyira volt a bibliai feljegyzés szerint, ami a mi mértékegységünkre átszámítva egy irányban 11,6 kilométer, vagyis bő kétórás gyalogútra kell gondolnunk.

A bibliai elbeszélésből tudjuk, hogy Emmaus felé még két olyan tanítvány haladt, akik teljesen meg voltak keveredve a korábbi napok megdöbbentő eseményeitől. Gyász, csalódás, fájdalom és értetlenség keveredett bennük. Olyanok lehettek, mint a holdkórosok, akik tompultságukban alig érzékelték a környezetükből érkező ingereket. A hozzájuk szegődött idegennel ugyan

beszélgetésbe kezdtek, de rá sem néztek. Mint az eszelősök, csak a maguk bánatát és az érthetetlen híreket mormolták maguk elé, és alig tudták felfogni, amit a hozzájuk szegődött idegen mondott nekik. Robotpilóta üzemmódban haladtak a megszokott úton. Vendégüket ugyan invitálták vacsorára, de csak akkor ismerték fel, amikor megtörte a kenyeret. És akkor, hirtelen, mint valami villámcsapás,

megnyílt a szemük. Ekkor felismerték őt, ő azonban eltűnt előlük. A felismerés azonban mindent átforgalmazott bennük. A bánatuk helyére azonnal öröm költözött, a testüket elöntötte az adrenalin, és fáradt tagjaik megteltek erővel. Egyszerűen nem tudtak otthon maradni. Azonnal rohanni akartak a tanítványtársakhoz, hogy megoszthassák velük ezt a szavakba alig foglalható élményt, a Feltámadással való találkozást, a fájdalomukat legyőző tapasztalatot.

Arcabas a húsvét üzenetének lényegét festette meg ezen a festményen. Magát a titkot. Azt a csodálatos forrást, ami legyőzi a gyászt, a bánatot, ami erőt ad és reménységet. Azt, amit nem tudott felébreszteni a korábbi ígéret, de még az üres sír üzenete sem. A Feltámadással való találkozás viszont igen. Az ő jelenléte, ami a kenyér megtörésekor tudatosult bennük, mindent megváltoztatott.

Mint az emmausi tanítványok, bár csak felismernék a Feltámadottat az otthonainkban, mert ugyanúgy, mint egykor, ő meg tud és meg akar jelenni ott is, még a zárt ajtók mögött is. A vele való találkozás ma is el tudja üzni a bánatot, le tudja győzni a fájdalmat, fel tudja tölteni az embert, így minket is erővel és reménységgel. *Feltámadott Urunk, jelenlétedben mindent megváltozhat, mint az emmausi tanítványok életében. Lépj hozzánk is közel jelenléteddel, formáld át a mi életünket is. Tölts be szereteteddel és a tőled kapható reménységgel. Ámen.*

Szemerei János
Felelős: Adámi Mária
maria.adami@lutheran.hu

Quasi modo geniti

Mint a most született kisdedek

Mert aki Istentől született, az legyőzi a világot, és az a győzelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk. Ki az, aki legyőzi a világot, ha nem az, aki hiszi, hogy Jézus az Isten Fia? Ő az a Jézus Krisztus, aki eljött víz és vér által: nemcsak a víz által, hanem a víz és a vér által; a Lélek pedig bizonyosságot tesz róla, mert a Lélek az Igazság. Mert hárman vannak, akik bizonyosságot tesznek: a Lélek, a víz, a vér, és ez a három egy. Elfogadjuk ugyan az emberek bizonyágtételét, de Isten bizonyágtétele nagyobb, mert Isten bizonyágtétele az, amellyel Fiáról tesz bizonyosságot. És aki hisz Isten Fiában, abban megvan ez a bizonyágtétel. Aki nem hisz Istennek, az hazuggá teszi őt, mert nem hisz abban a bizonyágtételben, amellyel Isten bizonyosságot tesz Fiáról. (1 Jn 5,4-10)

Amikor a Szentlélek lángja fellobantja szívünkben a reménység sugarát, akkor elindul a növekedés, mint a tavaszi fűszálak a nap melegétől; úgy mozdul meg, hogy szinte hűz egyfajta belső hang az Úr felé, mely által meg akarjuk őt ismerni. Figyelmünket, értelmünket is felélikíti a kérdés: Mind-ez hogyan lehetséges, ami húsvétkor az Úr Jézussal történt? Keressük a válaszokat, talán úgy, mint Tamás is tette, kissé aggódva, értetlenkedve állunk a megmagyarázhatatlan csoda előtt, melyre egyetlen biztatást kaptott: „Nyújtsd ide a kezedet, és tedd az oldaladra, és ne légy hitetlen, hanem hívő!” Keressük a kapaszkodókat, mint az újszülött kisgyermek, aki ösztönösen megmarkolja a feléje nyújtott kezét, és bújjik édesanyja ölelő melegségébe. Aki féltő szeretettel gondoskodik a reá bízott gyermekről. Önmagából adja az éltető anyatejet, nem kemény eledellel táplálja a most születettet, hanem türelmesen kivárja, míg a gyermek megbirkózik a külvilág nehézségeivel.

Mi mindannyian itt a földi létben győzni akarunk. Úgy vagyunk gyermekkorunktól nevelve, hogy hajt bennünket az elismerés utáni vágy. Moti-



vál bennünket a siker, a dicséret, a megérdemelt jutalom. Pál apostol az életünket egy versenypályához hasonlítja, ahol futunk a cél felé. Egy dolog nem mindegy, hogy mi is a cél? Gyermekként meg akarjuk ismerni a világot. Később inspirál bennünket a közösség, amely körülötünk van, biztat, bátorít, vagy éppen visszahúz és rombol. Szeretnénk jól teljesíteni, de nem mindig sikerül, érnek kudarcok, vannak előttünk kitaposott ösvények és csapdák egyaránt. Hányszor gondoljuk úgy, „Miénk a világ!” Nagyok akarunk lenni, győzni szeretnénk, csak éppen nem mérjük fel jól, mire vagyunk képesek, nem látjuk korlátainkat.

Amikor elindulunk a Krisztus megismerésének útján, első élményünk az a szeretet, amelyet sehol máshol és mástól nem kaphatunk meg, és nem érezhetünk úgy át, mint amikor kapcsolatba kerülünk az Úrral. Különleges érzés, szívmengető közelsége a szeretet nyelvén át tapasztalható „Jelen-Valóság” megélése. A fogódzót és kapaszkodót, amire mindannyian vágyunk, ez a belőle áradó és tőle jövő szeretet adja, mely a legnagyobb mélységek közt is, mint egy láthatatlan köldökzsinór, összefűzi az övéit. S ahogy megismerjük

őt, megtapasztaljuk a keresztség során átélt tisztulás erejét. A víz, amely egyben az élet nélkülözhetetlen és szükséges eleme, mint a csecsemő számára az anyaméhben a magzatvíz, körülölel, és mindent áthat. Megújít, és új kezdetet ad. Ha az ember sokáig nem mosakodik, megtámadják szervezetét a kórokozók, a fertőző betegségek. Ha a lelkünket nem tisztítjuk meg, naponta nem gondoljuk át, mit mulasztottunk, hogyan kellett volna cselekednünk, akkor belesodródhatunk a bajokba, egyik hibát a másikra halmozhatjuk. Görgethetjük ezeket hosszú ideig is, akár egy életen át. Jézus, amikor emberré lett értünk, ezért keresztkedett meg. Ő maga büntelen volt, mégis élénk tárta a megtisztulás lehetőségét. Miképpen tudjuk a lelkünk tisztaságát megőrizni. Amikor a keresztség szentségében részesülünk kisgyermekként, Isten már egy megelőlegezett bizalmat szavazott nekünk, hogy ő a mi Atyánk lesz, mi pedig az ő gyermekei lehetünk. Ez a szülő-gyermek viszony jó, ha megmarad közöttünk, mely által megtapasztalhatjuk azt is, hogy sok testvérünk van. Nem vagyunk egyedül, egy nagy család tagjaiként élhetünk, ahol számíthatunk egymásra a közösségeinkben. Amikor pedig megerősödött bennünk a vágyakozás és a szeretet a Krisztussal való találkozásban és hitben, akkor átélhetjük a szabadítást mindabból, ami fogva tart és megkötöz. Ami visszahúz, és hiába próbáljuk elfeledni, újra és újra előkerül, megbénít, és nyugtalaná tesz bennünket. Amikor a bűn fogságában érezzük magunkat, nehéz mosolyogni, csak színlelni tudjuk, hogy jól vagyunk, csak kirakat, amit mások felé mutatunk. Mintha álarcosból lenne a világ, úgy érezzük magunkat benne. Nehéz is ilyenkor tudni, ki a jó és a rossz? Kiben bízhatok meg? Kitől várhatok segítséget? Hol találok vigaszt és menedéket a bajban? Húsvét után mi már tudjuk, hogy Jézus vére engesztelésül ontatott ki bűneinkért a Golgotán. Meghalt értünk a kereszten, hogy szabadulást szerezzen nekünk.

„Akié a Fiú, azé az élet”, mert Krisztus feltámadt a halálból, és ma is él. A benne való reménységünk életünk értelmé.

Szarka Éva

Misericordia Domini

Az Úr irgalma

Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhokért. Aki béres és nem pásztor, akinek a juhok nem tulajdonai, az látva, hogy jön a farkas, elhagyja a juhokat, és elfut, a farkas pedig elragadja és szétkergeti őket. A béres azért fut el, mert csak béres, és nem törődik a juhokkal. Én vagyok a jó pásztor, én ismerem az enyéimet, és az enyéim ismernek engem, ahogyan az Atya ismer engem, én is úgy ismerem az Atyát, és én életemet adom a juhokért. Más juhaim is vannak nekem, amelyek nem ebből az akolból valók; azokat is vezetnem kell, és hallgatni fognak a hangomra, és akkor lesz egy nyáj, egy pásztor. (Jn 10,11-16)



Jól emlékszem arra, hogy ez volt életem első szupplikációs igehirdetésének alapigéje, amellyel másodéves teológusként egy gyülekezetbe indultam. Nagy izgalommal készültem rá, és megvalóultam, a textus is nagyon felkeltette figyelmemet: pásztorok és béresek, végletes helyzetek, mi lesz

ebből? Azóta én is pásztor lettem, legalábbis remélem, hogy az Úr mindvégig annak tekintett engem. Nem hiszem, hogy sokan akarnának eleve béresek lenni, a körülmények hozzák ezt elő. Iskoláskoromban nagyon megragadta fantáziámat az opportunizmus kifejezés, akkor annyit tudtam róla, hogy elítélendő magatartás, de úgy gondoltam, hogy ez csak kevés emberrel és csak bizonyos helyzetekben fordulhat elő. Később persze megtanultam, hogy az elvtelen előny szerzés bizony nagyon gyakori emberi magatartás, és szinte minden rossznak a forrása. Amikor valaki úgy gondolja, hogy akkor lesz jobb neki, ha nem törődik a másik emberrel, csak a maga hasznát nézi. Később azután megtapasztalja, hogy a barátok, sorstársak elvesztése a legnagyobb veszteség. Egy biztos, a ma dívó felfogás szerint nem szabad az emberek között különbséget tenni, mert az már diszkrimináció. Na de mégis akkor mit tegyünk? Hiába tagadjuk, kétféle ember van: az egyik, aki tekintettel van a másikra, sőt még törődik is vele, a másik pedig nem. Hétköznapi életünkben is vannak ilyenek, akik kihasználják helyzetüket, és annyi pénzt kérnek valamilyen munkáért, amit nem szégyellnek, nem látják el munkájukat, csak tüntetésre járnak, műanyag lomokkal, rongyokkal tüzelnek, amitől a szomszédok fulladoznak, mindent maguknak akarnak megszerezni.

Az emberek pásztorot várnának, világi értelemben is, olyan vezetőt, aki törődik velük, aki meghallja, meglátja a gondjaikat, bajaikat. Többnyire mégsem ezt kapják, hanem bérest; olyat, aki csak uralkodik felettük, és kizsákmányolja őket, és ha baj van, akkor elmenekül, vagy ha lehetősége van rá, visszavonul, és azzal mentegetőzik, hogy ő nem tehetett semmiről. A jó pásztor képe keresztény hitünk egyik legismertebb alakja. Sőt úgy általában is nagyon közel áll mindenkihez, mert olyan csodálatos, szinte gyermeki tisztaságú elbeszélés, amelyre minden ember vágyik, mert valahogy a természetes állapotokat jeleníti

meg. Nem véletlen, hogy akik még sohasem láttak juhnyáját és pásztorot, azok is el tudják ezt képzelni. Én is láttam, még hozzá nemcsak kint a legelőn, hanem bent Lébény területén is, ahol szabályos kis erdők és ligetek voltak. Ott állt egy juhodály, amely körül legeltek a juhok, és a pásztor teregette őket. Hangulatos látvány volt, és nagyon sajnáltam, amikor házak épültek a helyére. A pásztor egy varázsszó. Egyszer egy ember kopogtatott be a hivatalba, és pénzt kért, hogy haza tudjon utazni Debrecenen túlra, mert elhívták pásztornak egy határ menti településre, de mégsem fogadták fel. Nagyon meghatott az esete, de egyébként is tényleg az lehetett. Egyik híres és közkedvelt színészünket, amikor az érettségi után a Színművészeti Főiskolára jelentkezett, a jól sikerült felvételi ellenére sem vették fel, mert az édesapja református lelkész volt. Másodjára is így történt. A harmadik alkalommal viszont azt írta a jelentkezési lapra, hogy az édesapja pásztor, és ekkor felvették.

Ugyanakkor mégis olyan ez a kép, amit eseteként nem tud valaki teljesen fenntartás nélkül elfogadni. Az indok régi, sok ember nem szereti, hogy vezessék, kiismeri ő magát egyedül is. Talán túlságosan is sok rossz példa volt rá az elmúlt században, hogy a népvezérek milyen szörnyű fájdalmakat és veszteségeket okoztak. Itt azonban többről van szó, a bizalomról, arról, hogy akik rábízák magukat, ugyan némi önfeladást valósítanak meg, de Jézusban, a jó pásztorban mégis sokkal többet kapnak vissza. Nem véletlen, hogy az evangélista egyes számban beszél róla, mert jó pásztor csak egy van. A hit lényege az, hogy valaki meg legyen győződve arról, hogy Isten létezik, és ehhez a bizodalomhoz hozzátartozik ez a kép is. A hit. Sőt az egész élet útján velünk jár a jó pásztor. Amikor Jézus azt mondja, hogy „Én vagyok a jó Pásztor”, akkor ezt a címet magának igényli. Azt is mondja, hogy „Én ismerem az enyéimet, és az enyéim ismernek engem”. Ez egy bensőséges kapcsolatot jelent, majd azt is mondja, hogy „Az én juhaim hallgatnak az én hangomra, és én örök életet adok nekik.”

Ennél nagyobb igényt el sem lehet képzelni, de ugyanakkor modern korunk felteszi a kérdést: Előállhat valaki ilyen abszolút igénnyel? Hol van itt a beleszólás joga, nem lesz ebből önkény? Kétségtelen, hogy nagy az előrelátásbeli és ismeretbeli különbség a jó pásztor és juhjai között, de Jézus áldozata is sokkal nagyobb annál, amit ember meg tudna tenni. Ő egyben az áldozati bárány is, aki meghalt a világ bűneiért. Jézus kijelentésének hátterében a golgotai kereszt áll, mert kereszttülment a halálon, Isten pedig feltámasztotta, hogy életre vezessen minket. Ámen.

Koháry Ferenc

JUBILATE – Örüljete!

De ne annak örüljete, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek, inkább annak örüljete, hogy a nevetek fel van írva a mennyben. (Lk 10,20)

Hetvenkét tanítvány érkezik vissza Jézushoz, a kiindulópontoz, a bázisra. A beszámoló olyan dolgokról szól, amiről oly sokszor álmodozunk mi magunk is. Milyen jó lenne, ha szolgálatunkon, igehirdetésünkön, imádságunkon túl ilyen jelek is követhetnek

Senki nem tudja. Már aki bealudt, az is ébredzik. Jó lenne már reggelizni. És egyszer csak feláll az egyik vezető, és azt mondja: Helló! Békesség néktek! ... És hangzott az igehirdetés, szólt az Ige, már mindenki felébredt, és nem gondoltak a fáradságra, a reggelire.



életünket. „Uram, a te nevedre még az ördögök is engedelmeskednek nekünk!” – örvendeznek a tanítványok.

A mi életünkben is számtalan pillanatnyi öröm ér bennünket. Egy felvételről szóló értesítő olvasása, egy gyermek születése, egy veszélyes betegségből való gyógyulásról szóló lelet kézhez kapása. Mind olyan pillanat, amely feledtet minden nehézséget, fájdalmat, kínlódást, ami addig vezetett. Sőt, elhomályosít minden jövőbeli kérdést, aggodalmat.

A tanítványok a húsvét örömhírének feldolgozása után kapnak egy újabb küldést Jézustól.

„Jézus erre ismét ezt mondta nekik: „Békesség néktek! Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket.” (Jn 20,21)

90-es évek, Gyenesdiás, országos ifjúsági konferencia, tikkasztó forróság. Az éjszakai pihenést hanyagoló fiatal sereg reggeli áhítatra gyülekezik.

Ének ének után. Lassan kényelmetlen a várakozás. Ki is tartja az igehirdetést?

Az első húsvét napján, azon a bizonyos vasárnapon a tanítványok remegve voltak együtt, hiszen az törvényszerű volt, hogy akit zendülőnek kiáltottak ki, a követőit is letartóztatták, és vele azonos sorsra jutottak. Tehát tarthattak attól, hogy kivégzik őket. Ezért gondosan bezárkóztak. Már közel se voltak annyira nagyképűek, mint az első küldésnél.

Egyszer csak Jézus hangját hallják: „Békesség néktek!” Az ajtó: zárva van, de a Feltámadott előtt nincs akadály! Ő megjelenik azok között, akiknek Őrá van szükségük, és adja azt, ami nélkül szűkölködnek.

Békesség néktek! – Jézus szájából ez nem csak a megszokott köszöntés volt. Sokkal többet jelentett, mint az élet minden területét átfogó békességet: békességet a házban, az emberi közösségekben, a népnek és a népek között, a legszűkebb és a legtágabb értelemben egyaránt. Jézus köszöntésében benne van az üdvösség ígérete és tanítványokra célzottsága is. A hatalommal teljes

Istenfia adja ezt az ajándékot azoknak, akik „együtt vannak az Ő nevében”.

János evangélista tudatosan szerkeszti úgy az evangéliumot, hogy szívünkre helyezze azt, hogy Jézus békessége elválaszthatatlan az üdvösségtől. Az üdvösség pedig azt jelenti, hogy életem legfontosabb, alapvető és mindenre kiterjedő kapcsolata áll helyre. Valami egészen új kezdődik: bár eddig talán kerültem Istent, vagy félttem tőle, ezután bizodalmas hittel hallgatok rá, és bízom rá magamat.

Jézus nemcsak mondja, hanem adja is akkori és mindenkori tanítványainak ezt a békességet. A békességet, amit átütött kezei, lábai hordoznak. Békességet, ami halálából származik. Békességet, ami feltámadásából árad. Nem úgy adja, ahogyan a világ, mégis egyből megértjük, megérezzük azt, hogy ez az igazi és hiteles békesség.

„Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket.” Jézus küldő szava a Lélek egyidejű kiárasztásával kap különös hangsúlyt ebben a hirdetésben. Jézus a Lélek ereje által teszi tanítványait az ő békességének követőivé. Hiszen maga Jézus az, aki a róla tanúskodó tanítványok szavai által teremti meg bennünk és köztünk ma is ezt a békességet.

Mekkorát változik a kép pár perc alatt. Ugyanazok az emberek, ugyanúgy összezárva. De már nem a félelem, hanem az örömhír tartja össze őket. Az örömhír, Isten evangéliuma, aki maga az élő Krisztus.

Húsvét után már nem kell félelemben, halálfélelemben élnünk. Él, feltámadt, megáll közöttünk, hogy ossza békességét, és a Szentlelket, hogy küldetésünket el tudjuk végezni. Mindezt, így együtt adja meg az örömhír alapját. „Ujjongj Istennek, egész föld! Zengjétek dicső nevét! Magasztaljátok nagy dicsőségét!” (Zsolt 66,1.2) Jubilate!

Koczor György

Cantate! Énekeljete!

„Énekeljete az Úrnak új éneket, mert csodákat tett, és jobbjára szabadulást szerzett” – hangzik az ünnepi zsoltár keretverse a húsvét ünnepe utáni 4. vasárnapon minden evangélikus istentiszteleten (vö.: Zsolt 98,1). **Cantate, vagyis énekeljete!** Másutt egészen hasonló módon tanúskodik a zsoltáros: „Várva vártam az Urat, és ő lehajolt hozzám, meghallotta kiáltásomat. Kiemelt a pusztulás verméből, a sárból és az iszapból. Sziklára állította lábamat, biztossá tette lépteimet. Új éneket adott a számba, Istenünknek dicséretét...” (Zsolt 40,2–4). **Nincs kétség afelől, hogy a hívő ember évezredek óta Isten hűségéről és irgalmáról énekel.**

Ennek tükrében nem csak arról kell beszélnünk, hogy egyre kevesebb a gyülekezet, s hogy sok helyütt egyre kevesebben vannak a gyülekezeteinkben, hiszen mindezeknél sokkal súlyosabb baj, hogy egyre halkabbak is vagyunk, már ami az Isten magasztalását illeti. Miközben egymás köszöntésére, bizonyos emberek méltatására hosszú perceket szentelünk, **Isten nevének dicsérete olyan lett, mint a csonka Magyarország: ahol lehetett, levágtunk belőle.** (Elég csak megrövidített, teológiai elferdített énekeinkre vagy épp megcsonkított liturgiánkra gondolni...)

Ne feledjük, hogy a mi Lutherünk a teológia után a zenét tartotta a legfontosabbnak! Szent Ágostonnal együtt vallotta, hogy aki énekel, kétszeresen imádkozik. A zene, az ének gyakorlatilag egyidős az emberrel. Az Ó- és az Újszövetségben is bőven találunk példát arra, hogy Isten népének tagjai nem csak elmondták, hanem elénekeltek az Úr csodatetteit. Gondolhatunk Mózes hálaadására, amely az Egyiptomból való szabadulás után esendült fel (2Móz 15,1–18). Nem sokkal később Mirjam próféta is dalra fakadt: „Énekeljete az Úrnak, mert igen felséges, lovat lovasával a tengerbe vetett!” (2Móz 15,21) Ugyanígy tett Debóra is: „Én most az Úrnak éneket mondok...” (Vö.: Bír 5) És ki ne ismerné Dávid király gyönyörű zsoltárait? Nem önmagukról és saját szolgálatukról, hanem **kívétel nélkül az Úrnak, az Úrtól és az Úrról énekeltek.** Pedig ők

még „csak” töredékeket látták ahhoz képest, amit Isten szent Fia által cselekedett a bűnös világgal. Jézusban nyernek igazán értelmet a zsoltáros szavai: Isten Őbenne „hajolt le hozzánk”, Ő általa „szabadított ki a pusztulás verméből”, Ő a „köszikla”, Ő „teszi biztossá lépteinket.” Ővele valóban célhoz érhetünk. A keresztény ember ezért nagypéntek és húsvét után nem tud másról és nem énekel másról, csak Jézus Krisztusról!

Jézussal a szíve alatt énekelte Mária: „*nagy dolgokat tett velem a Hatalmas.*” (Lk 1,49) Simeon is Jézusban találta meg békességét, amikor szeme meglátta az üdvösséget. (Vö.: Lk 2,29–31) Az angyalok ugyanezt a nagy örömet és békességet hirdették a sötét éjben a pásztoroknak, miközben dicsőítették az Istent. Micsoda kontraszt! Az Üdvözítő születésekor olyan túlradó öröm volt a mennyben, hogy az eget is áthasította, mi ezzel szemben itt e földön sokszor csendes közönnyel, érdektelenül szemléljük a Jézus-eseményeket, noha minden értünk történt! Jézusban maga az élő Isten látogatta meg népét, osztott sorsunkban, és szabadulást szerzett. Erről szólnak Pál apostol gyönyörű Krisztus-himnuszai (Pl.: Kol 1,12–23; Fil 2,5–11). Az evangéliumból tudjuk, hogy maga Jézus is énekelte tanítványaival. A Biblia utolsó könyvében pedig az üdvözültek mennyei serege szintén énekel.

Már csak egy kérdés maradt: Mitől lesz az ének új ének? Legelőször attól, hogy nem magam szerzem, hanem a Lélek ajándékaként kapom. („Új éneket adott számba” – hangzik az igében...) Az ilyen ének valóban Istent dicséri. Méghozzá az egy, igaz Istent, aki Jézusban váltságot szerzett az embernek. Mit jelent ez? Azt, hogy sok újnak nevezett énekek is lehet régi dal, ha nem Őt, a Krisztust magasztalja. Ugyanakkor sok-sok látszólag ősi, régi ének is lehet nagyon új, amennyiben az Ő nevét hirdeti. **Nem szerzésének dátuma vagy hangszere-lése, hanem a tartalma teszi újjá az éneket.** Az evangélium ugyanis Isten hűségéről és jóságáról szól. Ez pedig örökkévaló üzenet: mindig aktuális, nem veszíti el érvényét, és soha nem megy ki a divatból. Ennél újabbat nem tud, de ne is akarjon mutatni senki!

Az igaz ügyért kiállóknak mindig megvoltak az énekeik, amelyek megszólaltatása nem volt veszélytelen. Aki igazán dicséri az Urat, hamar bajba kerülhet. Gondoljunk a Jeruzsálem felé vonuló Jézus hozsannázó kíséretére. Éneklésük súlyos következményekkel járt. A Biblia tudósít minket arról, hogy némelyek a Jézust Dávid fiának mondókat szívesen elhallgattatták volna (vö.: Lk 19,39). Az Úr szava nemcsak nekik szólt, hanem minket is figyelmeztet: „*Mondom nektek, ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani.*” (Lk 19,40) Ha mi elfeledkezünk Róla, ha némák maradunk vagy másfelé kacsintgatunk, akkor majd mások lépnek a helyünkbe. De az ének mindvégig megmarad, hiszen az ügy nem a miénk, hanem Istené, aki a kövekből is tud magának fiakat támasztani. És ha ma még nem is hallható és még kevésbé látható, de eljön majd az idő, amikor minden térd Jézus előtt fog meghajolni mennyben, földön és föld alatt, és minden nyelv megvallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya dicsőségére. Adja Isten, hogy addig is megmaradjunk abban a téren és időn átívelő szent kórusban, a bizonyágtevők fellegében, akik tisztán, igazán, bátran és megalkuvást nem tűrően éneklék a Bárány énekét!

Weltler Gábor

Rogate – Imádkozzatok!

HÚSVÉT KÖVETKEZMÉNYE: Mégis meghallgat?

Sokan úgy gondolják, hogy nincs értelme imádkozni, mert Isten nem hallgat meg bennünket, nem hallgatja meg imádságomat. És ha úgysem hallgatja meg kéréseimet, akkor minek erőltessem meg magam, hiszen szinte sosem úgy történnek a dolgok, mint ahogy azt mi szeretnénk és kérnénk.

„Egyszer egy kisfiú elhatározta, ha felnő, akkor cowboy lesz. Számtalan

órát töltött a tv előtt, és lelki szemei előtt már látta, hogy felnőtként egy nagy farmon hogyan fogja terelgetni a marhacsordát. Aztán oda is ment az édesapjához, és elmondta neki a nagy álmát.

- Apa, ha megnövök, cowboy szeretnék lenni! Segítesz ebben?

- Persze kisfiam! – nézett mosolyogva az édesapja a kis tehenészpáncsra.

Teltek-múltak az évek, és a kisfiú daliás fiatal férfivá cseperedett. A gyermekkori álmokat már régen maga mögött hagyta. Jobban érdekelt az udvarlás, a sport és a tanulás, mivel üzletember szeretett volna lenni.

Egy napon újra édesapja elé állt, és így szólt: „Apa, egyetemre szeretnék járni, és diplomát szeretnék szerezni! Számíthatok rád?”

Az apja meglepetten válaszolt: „Egyetemre szeretnél járni? Fiam, de hát az lehetetlen! Amikor hétéves voltál, azt mondtad, hogy cowboy szeretnél lenni, én pedig elmentem, és vettem neked egy farmot. Sőt, még egy tehéncsordát is, ötven marhával! Nincs pénzem tandíjra! Ezenkívül pedig itt



az ideje, hogy átvedd a gazdaság vezetését, hiszen most már a tiéd.

De apa! – kiáltott fel a gyermeke. Még túl kicsi voltam, amikor azt mondtam! Akkor még nem tudtam, hogy mit akarok! Nem tanyát, hanem diplomát akarok!”

Isten sokszor éppen ezért nem válaszol az imáinkra, mert ő jobban tudja, hogy nekünk éppen mire van szükségünk. Hiszen, ha minden rögtön az ölünkbe hullana, Isten minden kérésünket meghallaná, akkor mi is úgy járnánk, mint ez a kisfiúcska, akinek diploma helyett a marhákat kellene terelni. Isten jól tudja, hogy mi (ki) kell ahhoz, hogy üdvözüljünk. Pál apostol azt írja Timóteusnak írt első levelében, hogy **Isten azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön, és eljusson az igazság megismerésére** (1Tim 2, 4). Mégpedig annak az igazságának, hogy Krisztus önmagát adta értünk, hogy mi éljünk őáltalán.

Ha eljutunk az igazság megismerésére, tudniillik, hogy Jézus minden emberért meghalt ott, a golgotai kereszten, és feltámadt húsvét napjára, hogy vele együtt minden esélyünk meglegyen az üdvösségre, akkor tudunk úgy imádkozni, hogy minden kérésünket Isten akaratára bizzuk. Ő mindenkiért meghalt, és azt szeretné, hogy vele együtt mindnyájan üdvözüljünk, te is, és én is.

Húsvét következménye az, hogy Krisztussal együtt úgy tudok imádkozni magamért és másokért, hogy minden kérésünket az Ő akaratára bizzuk, és nem a magunk könnyen múló és gyorsan változó kéréseit helyezük előtérbe.

Varga Tamás

Köszönjük Testvéreinknek,

hogy eddig is adományaikkal támogatták a Dunántúli Harangszót!

Kérjük megrendelőinket és Előfizetőinket, hogy továbbra is adományaik befizetésével támogassák újságunk megjelenését, melyet az alábbi számlára lehet befizetni:

Számlakezelő: **Zalaistvándi Evangélikus Egyházközség**
Számlaszám: UniCredit Bank **10918001-00000028-48030025**
Külföldről: **IBAN: HU20 1091 8001 0000 0028 4803 0025**

Kérésre csekket küldünk!

A közlemény rovatba kérjük beírni a megrendelő neve és címe mellé: **Adomány DH**
(Egy újság egy évre szóló önköltségi ára 2.000 Ft/példány)

Exaudi! - Hallgass meg!



Mózes és Áron pedig a gyülekezet előtt a kijelentés sátrának bejáratához ment, és ott arcra borult. Ekkor megjelent nekik az ÚR dicsősége. Ekkor így beszélt Mózeshez az ÚR: Vedd a botodat, és testvéreddel, Áronnal együtt gyűjtsd össze a közösséget, és szemük láttára parancsoljátok meg a sziklának, hogy adjon vizet! Fakassz nekik vizet a sziklából, és adj inni a közösségnek és állataiknak! Mózes tehát az ÚR színe előtt magához vette a botját a kapott parancs szerint. Azután összegyűjtötte Mózes és Áron a gyülekezetet a szikla elé, és ezt mondta nekik: Hallgassatok ide, ti lázadók! Fakasszunk-e vizet nektek ebből a sziklából? Azzal fölemelte Mózes a kezét, és kétszer ráütött botjával a sziklára. Erre bőséges víz fakadt, és ivott a közösség meg az állatok is.

Akkor ezt mondta az ÚR Mózesnek és Áronnak: Mivel nem hittetek bennem, és nem mutattátok fel szentségemet Izráel fiai előtt, nem vezethetitek be ezt a gyülekezetet arra a földre, amelyet nekik adok. Ezek Meribá vizei: amikor Izráel fiai perbe szálltak az ÚRral, ő ezekkel mutatta meg nekik a szentségét. (4Móz 20,6-13)

Egy olyan történetet olvashatunk ezen a vasárnapon, melyből megtudhatjuk, hogy Mózes és Áron sem hisz az Úrnak, és ezért büntetést kapnak: nem mehetnek be az Ígért Földre. Azt nem tudjuk, hogy hitetlenségüket kimutatták-e az egész nép előtt, vagy csak Isten, akik a szívek vizsgálója, tudott bizonytalankodásukról, de a lényegen mit sem változtat: a büntetést ők is megkapják. Pedig Istennél ott volt a megoldás. Ő tudta, mit fog tenni, hogyan fog újabb csodát tenni Mózesen

és az ő botján keresztül. Olyan megoldást talál ki, mely emberileg mérve lehetetlen: vizet adott a sziklából. És nem csak valami kis csöpögő, lassan folydogáló erecske lesz, hanem olyan bővízü forrás, hogy mind az emberek, mind az állatok tudnak inni, és oltani tudják szomjukat.

Mózes és Áron most három dolgot tanulhattak meg saját életükön keresztül. Meg kell jegyeznünk a mindenkori emberei természet visszásságát is: a pusztai vándorlás vége felé járnak, oly

sokszor lázadtak fel az ÚR ellen, és oly sokszor adott nekik csodásabbnál csodásabb megoldásokat, kapott a hitetlenkedő büntetést, mégsem tanultak belőle, csak amikor már a saját életük a tét.

Az egyik, amit megtanulhattak, hogy Isten nem egy statikus valaki, hanem egy dinamikus, cselekvő Isten, aki újra és újra legyőzi az emberi „lehetetlen” fogalmát. A másik, hogy a hitetlenséget, a bizalmatlanságot nem hajlandó elviselni, és mindig büntetést von ez maga után.

A harmadik pedig, hogy ilyen esetekben sem fordul el az embertől, nem mondja: mostantól nem leszek veled. Ő akkor is, mikor az ember, mikor mi elfordulunk tőle, ott van velünk, mert ő végtelenül és érthetetlenül szereti az embert.

És éppen ez a szeretet volt az, ami arra indította, hogy az állandóan lázadó, hibázó embert megváltsa. Hogy végre ne kelljen már semmivel büntetni őt, hogy tudjon elnéző lenni hozzánk, mikor mi is újra és újra elfordulunk tőle, és máshonnan várjuk a megoldást. És az sem véletlen, hogy a pár nappal ezelőtti ünnep - Mennybemenetel ünnepe – hirdette felénk: „Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk?” (Róm 8,31)

Mert ő attól még, hogy felment a mennybe, az Atya jobbjára ült, nem hagyott bennünket magunkra. Újra és újra szól hozzánk Lelke által. Biztat, hogy bármi is történjen, akkor is a megváltottjai vagyunk, bármi is történik, Istennél mindig ott a megoldás. Ő tud kiutat mutatni, önála nincs semmi, ami lehetetlen, ő az, aki az ő Fiában nagyobb ajándékot adott nekünk, mint népének a pusztában a vízzel: a bűnbocsánatot és az örök életet.

Exaudi vasárnapja az Istenhez kiáltás ünnepe. Mert ő olyan Isten, aki nem egy statikus despota, aki örömét leli az ember szenvedésében, hanem egy élő és cselekvő Isten, aki él, értünk munkálkodik és uralkodik örökkön örökké. Amen.

Kendeh László

NE FÉLJETEK! (Jn 6,20)

Gyerekkoromban nagyon hamar találkoztam közeli családtag, jóbarát elvesztésével, s ez akkor nagyon mélyen érintett. Vigasztalást kaptam ugyan szüleimtől, ideig-óráig tartó megnyugvást is. A kérdés azonban ott motoszkált bennem nyugtalanítóan: vajon meghalok én is? Aztán ahogy növekedtem, a családi fészekből szemlélődve a világot biztonságosnak, kiszámíthatónak tapasztaltam, a kérdés háttérbe szorult. Mindaddig, amíg felnőttként újabb súlyos veszteségekkel kellett szembesülnöm: édesapám, majd házastársam halálával. A mai napig hálás vagyok azért, hogy az elviselhetetlennek tűnő terhek hordozásában megkaptam a szükséges támogatást az Úrtól és megmaradt családtagjaimtól. Megerősödtem, s kerestem az utat, ahol a megtapasztalt mélységeket haszonná formálhatom. S elkezdtem „barátkozni” a halállal. Egyik lehetőség hozta a másikat, s mára mentálhigiénés szakemberként önkéntes segítséget nyújtok a hozzám forduló gyászolóknak egyéni segítő beszélgetés és önszorgató gyászcsoporthoz foglalkozásainak keretében. Az elmúlt évtizedben számtalan, veszteségében épp elesett, ám mégis rendkívül erős, bölcs, szeretettel teli emberrel ismerkedtem meg. Ezek a gyászoló emberek ösztönösen megmutatják sebzettségüket, hiányukat, s az idő előrehaladtával megtanulnak bízni abban, hogy ez az állapotuk nem időtlen, gyászukat, fájalmukat előbb-utóbb körülövi az élet. Ebben a folyamatban hasonló sorsú embertársakkal találkoznak, magányérzetük egyértelműen enyhül. Apró, közös lépésekben haladunk a megbékélés irányában. Az előrement szeretteik életének, utolsó idejének felidézésével közelebb kerülünk a halál természetéhez. Mindenki szá-

mára adott a lehetőség, hogy megfogalmazza, számára mit jelent az elmúlás, eddigi élete során miben talált vigasztalást. Ez a tapasztalatmegosztás mindannyiunk számára gazdagító. Tudjuk, hogy földi életünk során remekül megtanultunk megszerezni, birtokolni sok mindent, és próbálunk megbarátkozni azzal a tudattal, hogy mindezek elvesztését tanulunk kell. S óhatatlanul kirajzolódik életünk egyik alapkérdése: mit tudunk kezdeni a félelmeinkkel? Miért gyökerezik ez az érzés olyan meghatározóan minden ember szívében? A választ tudjuk az utóbbira – porból lettünk, porrá leszünk -, kevésbé határozottan az előbbire. Bizonyos, hogy a félelmeinkkel szembe kell néznünk, akár egyedül, akár segítséggel. Ha nyitott a szívünk, megtapasztaljuk, hogy az Uristen soha nem hagy minket magunkra: segítség érkezik egy embertárs vagy egy ige által.

Hálát adok azért, hogy életem során a megfelelő időben rendre rám találtak felfelé emelő igeszakaszok. Mindannyiunk élete törekeny: „Az ember napjai olyanok, mint a fű, úgy virágzik, mint a mezők virága. Ha végigsöpör rajta a szél, vége van, még a helyét sem lehet felismerni.” (Zsolt 103,15-16) Tartunk a haláltól: „Kezrede bízom lelkemet, te váltasz meg engem, Uram, igaz Isten.” (Zsolt31,6) Sokféle félelmünk van: „Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét.” 2 Tim 1,7 Életünk során a szenvedés elkerülhetetlen: „Szenved-é valaki köztetek? Imádkozzék.” (Jak 5,13)

Ha ezek közül az igék közül egy is meggyökerezik a gyászoló szívében, nem hiába találkoztunk.

Benkóné Jancsó Hanna

A halál jelenvalósága a katonák között

„Korunk egyik legfélelmetesebb paradoxona, hogy miközben egyre tágabb lehetőségeket biztosít a személyiség kiteljesedéséhez, nem mer szembenézni az egyéni élet elmúlásával, a halállal. Az önmaga számára végtelenül fontos szubjektum elborzad a gondolattól, hogy egy napon eljön az utolsó perc, s nem tudja, nem akarja elképzelni, hogy nincs tovább.” (Juszt László-Zeley László: A halál egészen más)

Az ember erősen individualista és egoista, hiszen a saját létezését, egzisztenciáját mindenek fölé emelve igenli önmagát. A végzet és a halál fogalmával szemben tehetetlen, tu-

datával nem tud velük mit kezdeni. Szomorú tény Paul Tillich szerint, hogy bármilyen érvek szóljanak az ember halálfélelmének leküzdésére a „lélek halhatatlanságáról”, egzisztenciális szempontból nem tudnak miniket meggyőzni, hiszen a lelke mélyén mindenki tudatában van annak, hogy énjét teljesen elveszíti a biológiai halállal.

Különösen igaz mindez a katonák esetében, hiszen esküjükhöz híven tartva magukat, hazájukat minden külső és belső ellenséggel szemben az életük árán is megvédik. A katonák igen gyakran vannak kitéve annak a veszélynek, hogy súlyos stresszél-

mény tanúvá vagy elszenvedőivé válnak. Különösen igaz ez a missziót (az anyaországtól távol eső több hónapos külszolgálatot) teljesítő állományra, amelynek tagjai szolgálatukat hadművelleti területen látják el. Súlyos stressz alatt pedig olyan eseményeket értünk, amelyek során a személy átéli, hogy őt magát vagy a közvetlen környezetét súlyos sérülés vagy a halál fenyegeti. Ezt nehéz lelkileg feldolgozni. Külszolgálataim alatt tábori lelkész-

Minden nappal közelebb...

A halál gondolata, a vele való foglalkozás tapasztalatom szerint erősen életkorfüggő. Ha az ember a saját életútjára visszatekint, és átgondolja, hogy különböző életszakaszaiban hogy vélekedett a kérdéssel, egyáltalán foglalkozott-e vele, meglepő tényekre talál rá. Amikor szerkesztő úrtól megkaptam a felkérést, hogy e témában írjam le gondolataimat, természetesen volt, hogy nem mások, hanem a magam érzéseit kell papírra vetnem. Persze óhatatlanul az eddigi munkám során tapasztaltak is hozzájárulnak, amikor véleményt kell nyilvánítanom a kérdésben. Pályakezdőként négy évig mentőápolóként dolgoztam, majd ezt követően immár 38 éve a temetkezési szolgáltatás biztosítja családom anyagi hátterét. Ezen munkák inkább a halál utáni gyász különböző megnyilvánulásairól, reakcióiról adnak tapasztalatot. Megjegyzem, lehet, hogy e témában ez is megérne egy tanulmányt. Keresztény emberként nem tudok, és nem is akarok a halálról, földi elmúlásról úgy beszélni, mintha a hitem ezt nem befolyásolná. Ugyanúgy, ahogy éveim számának növekedése hatással van az ezzel kapcsolatos érzéseimre, úgy Isten- és Krisztus-hitem is folyamatosan alakítja a halálhoz való viszonyomat. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy közeledeével nem gondolnék rá egyre többet, talán bevallhatom, néha félelemmel.

Felgyorsult világunkban sok mindenre nem jut idő, vagy csak kevés. Már szinte az erről való panaszkodásra is. Kevesebb idő jut élményeket megélni vagy feldolgozni, kevesebb idő jut szemlélődni, „csak úgy” gondolkozni. Ennek köszönhetően mindent rövidítünk, egyszerűsítünk, tömörítünk. Egyre többször hangoznak el ilyen mondatok lelkészek felé: „Nem kell erről vagy arról a dologról olyan hosszan beszélni... Nem kell az igehirdetést és az istentiszteletet olyan hosszan elnyújtani... Nincs időnk a látogatást fogadni, viszonzni...” Nem kell a halálról gondolkozni, pláne beszélni, az úgy is faktum. Pedig készülni kell rá.

Kiterjedt családomban az elmúlt évben több idős rokonunkat is elkísértük utolsó földi útjára. Minden egyes alkalommal törekednem kellett arra, hogy ne gépies legyen a részvétnyilvánítás. Tudjam átgondolni és megélni az elhunytal, de inkább itt maradt hozzátartozóival kapcsolatos együttérzésemet. Ezek kapcsán egyre többször jutottam el a saját magam elmúlásának gondolatához. Szembesültem hitem kettősségével. Hiszem és vallom a feltámadást és az örök életet. De ez velem is így lesz? Felkészülten ér majd? És mikor? Ezért állandóan ez kell, hogy járjon az eszemben? Igazából sem a saját, sem szeretteink elmenetelére teljesen nem lehet felkészülni. Egyedül mint Isten teremtő rendjének részét, és Jézus Krisztusban nekünk adott megváltását kell, hogy elfogadjuk. Számomra ez ad biztonságot és nyugalmat. Persze nem csak magamért vagyok felelős. Igazából egész életünk az erre való készülődés ideje. Hittant tanító pedagógusként is ez az egyik feladatomban. A rám bízottakat minél jobban felkészítem az erről való gondolkodásra, a feltámadásban, pontosabban a Feltámadásban való hitre. Erről a bizonyosságról beszélni kell. Amit emberi erőnkől még megtehetünk, hogy minél kevesebb lezáratlan dolgot hagyjunk hátra az itt maradónak.

Mészáros Tamás



ként sokszor kellett lelkigondozói munkát végezni katonák között, az Uristen segítségét kérve, hogy a nehéz helyzetek során ne az öngyilkosságot válasszák, más módon dolgozzák fel a traumát.

A legnehezebb szolgálataim közé tartozik, amikor egy-egy haláleset kapcsán (legyen az suicidum, baleset, vagy épp egy hadművelleti területen történő tragédia) meg kell szólalnom: mit mondjak a katonáknak. Egy hozzánk kötődő bajtárs elvesztése olyan tapasztalat,

amely megmutatja, mit is jelent valóban az elmúlás. „A halálélmény átgázol rajtunk, letaglóz bennünket, elbizonytalanít önmagunkat és mindent illetően, amit eddig természetesnek tartottunk.

Egy szeretett személy halála nem csupán saját elmúlásunkat vetíti előre; bizonyos értelemben mi magunk is eltávozzunk vele együtt.” (Verena, Kast: A gyász)

Ezen mélylélektani elemzés nyomán döbbenünk csak rá igazán, hogy a gyász tulajdonképpen rólunk szól. (A katonákban egy-egy hadművelleti területen történt haláleset kapcsán azonnal felmerül: lehettem volna én is, történhetett volna velem is.) Ez fogalmazódik meg valamennyiünkben is tudatosan vagy tudattalanul – ill. titkon esetleg még örülünk is (bár ezt

általában nem valljuk be), hogy nem mi távoztunk el, a mi időnk még nem jött el.

Egy-egy ilyen nehéz helyzetben a művelési területen szolgálatot teljesítő teljes katonai állománnyal gyászistentiszteletet tartunk, hiszen a másik ember (a bajtársunk) elvesztése feletti gyászunk által készülünk egyúttal a saját halálunkra is, és nem mindegy, hogy az elvesztett személyt milyen lelkülettel búcsúztatjuk el.

A katonáknak is példaértékű a szentírásbeli Jób magatartása és hitvallása, aki gyermekeinek és vagyonának elvesztése után ezt tudta mondani:

„Mezítelen jöttem ki anyám méhéből, mezítelen is megyek el. Az Úr adta, az Úr vette el. Aldott legyen az Úr neve!” (Jób1,21)

Szabó Ferenc • tábori lelkész

ZSINAT 2018-24.

Az általános választások éve a zsinati ciklusváltás ideje

2024-ben általános választás tart a Magyarországi Evangélikus Egyház: a gyülekezeti szinttől a legfelsőbb vezetőig. Testületeket, tisztségviselőket és vezetőket választunk.

legnagyobb harmóniában dolgozzék, és erősítse egymás tevékenységét. Ez olykor kompromisszum kötését is jelentette, de a testvéri egymásra figyelés, a békére való törekvés Jézus követésében



Egyházunk – törvényeink szerint – legfőbb döntéshozatali testülete a zsinat. A zsinat a „képviselési demokrácia” eszköze. Testvérek, akik különböző egyházi közösségeket képviselnek, megtárgyalják egyházunk stratégiai, gazdasági és jogi természetű kérdéseit és (sokszor) hosszú, meghatározott utat végigjárva döntést hoznak. Nem a napi, hanem az egyház egészét érintő legfontosabb ügyekben. Feladata a törvényeink meghozatala illetve frissítő karbantartása, de az egyház szerkezetével, külső kapcsolataival, a jövőjével kapcsolatban is döntést hoz. Különleges esetekben hitvallási kérdésekben is megszólal. 2024 novemberében már az új zsinat tartja alakuló ülését, és a 2018 óta hivatalban lévő XI. zsinat átadja mandátumát. Az új zsinat tagjai közül választ majd lelkészi és nem lelkészi elnököket (itt is „paritás” van). A jelenlegi elnökök két teljes ciklus után nem kívánják ismételt jelöltetni magukat. A hátralevő hónapok – az utolsó, május végi plenáris ülésig – a számadás és a szálak elvarrásának idejét jelentik.

– *Mi minden történt ebben a zsinati ciklusban?*

– A zsinati elnökség – tudatosan – arra törekedett, hogy a törvényhozó testület és az egyház operatív vezetése a lehető

kulcsszerepet játszik. Sokak számára ez azt jelentette, hogy a döntések egy része más szinten született meg, s a zsinatnak elsősorban jóváhagyási szerep maradt. Bizonyára volt olyan vezető, aki úgy látta, egyszerűbb, ha nem vesszük igénybe a zsinat „kollektív bölcsességét”, hisz az mindig bonyolult egyeztetési és bizonytalan döntési folyamatokon át vezet. A közéletben is átalakul a demokrácia gyakorlata. Érthető ez, hiszen a rendszer-váltás után egy sor illúziót kergettünk a közös döntések működőképes voltaival kapcsolatban. Így azután olykor felcserélődnek a dolgok, s ott születik egyéni döntés, ahol közösségre lenne szükség, és ott toljuk rá a közösségre a felelősséget, ahol egyéni vagy szűk körű döntésekre lenne szükség.

Az elmúlt ciklus arra is emlékeztetett, hogy a képviselési jelleg is újragondolandó. Aki a legfelsőbb testület tagja, az a küldő közössége véleményét kell képviselje (erről érdemben tájékozódnia is kell), és a közös döntést vissza kell vinnie a küldők szintjére, hogy az már nem vélemény, hanem egész egyházunkra nézve érvényes meghozott közös döntés. Az sem járható út, ha valaki nemmel szavazott a közös döntésben, kisebbségben maradt, s a saját szintjén már nem

is érzi kötelezőnek a megszületett vég-eredményt. A demokrácia – akkor is, ha az egyházban ez a világinál is nehezebb műfaj – ezt jelentené: együtt döntünk, s a többség döntése mindenkire nézve érvényes. Számos törvényt az élethez, ill. az állami jogszabályokhoz igazítottunk. Ízelítőül két téma: a kormánnyal való szerződés megkötésének előkészítése, jóváhagyása és végrehajtása. A lelkészi és tanári életművelek segítése és fejlesztése. A zsinat hozott döntést a tematikus évekről: az úrvacsora, konfirmáció és az ifjúság évről. Döntés született arról, hogy 2030-ra szülessen meg egyházunk megújuló énekeskönyve.

Ismételten napirendre került a misszió egyik eszköze, a gyülekezetplántálás ügye. Kiemelt téma volt az egyház hitéletével kapcsolatban a gazdasági önállóság. Ebben jelentős lépések születtek. Kevésbé volt sikeres az egyházi személyek nyugdíjkorhatár-változtatásának kísérlete, amelyet a lelkészhiány indokolt volna. Szintén nem járt sikerrel az egyház szervezetének és a testületek létszámcsökkentésének terve. Ezeket a zsinat leszavazta.

A zsinat folyamatosan beszámoltatta az egyes munkaágak vezetőit. Különösen is odafigyelt a zsinat a Hittudományi Egyetem működésére. Három testvéregyházi szerződés aláírásáról vagy meghosszabbításáról is született határozat: A finn, a bajor és a nigériai egyházakkal kapcsolatban.

Évenkénti feladat volt, hogy a költségvetés és az éves beszámoló megtárgyalásával és a költségvetés törvényerőre emelésével biztosítsa egyházunk gazdasági működőképességét. Izgalmas témája volt az elmúlt zsinatnak – a pandémia alatt és után érthető módon –, lehet-e a világhálón online ülést tartanunk. Ez sokszor segíthette a soron kívül szükséges döntéseket éppen úgy, mint az ülések költségeinek csökkentését.

A következő zsinatnak úgy adjuk át a stafétabotot, hogy megfogalmazzuk javaslatunkat: mi az, ami még döntésre vár, mi az, ami elvégzendő feladat. A javaslatcsomagban áll a lelkészutánpótlás kérdése, diakóniai törvények, a szervezeti egyszerűsítés.

Prof. Dr. Hafenschner Károly,
a zsinat elnöke

Fotó: Magyar Márton

Nem csak tanítanak, hanem nevelnek is

Hiszek a gondviselésben, az isteni vezetésben, kezdte a beszélgetést Kolarovszki Zoltán, a győri Péterfy Sándor Evangélikus Gimnázium, Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium intézményvezetője.

Kolarovszki Zoltán Békéscsabán született, belenőtt az evangélikus egyház közösségébe, a gyülekezetbe. 1991-ben kezdett tanítani, 1994 óta evangélikus iskolákban dolgozik. A békéscsabai gimnáziumban 2002-ig történelemtanárként, majd 2015-ig intézményvezetőként, ezután három évig az aszói evangélikus gimnáziumban igazgató-helyettesként dolgozott. 2018-ban a győri intézmény igazgatója, Hallgatóné Hajnal Judit igazgató asszony nyugdíjba készült, így szólították meg Győrből, ekkortól irányítja az intézményt.

Jancsó Kálmáné és Hallgatóné Hajnal Judit igazgatók munkájának köszönhetőek az első két évtized eredményei – óvoda, általános iskola, gimnázium alapítása. A feladatok számának növekedésével párhuzamosan nőtt a tanulói létszám is, így egyre több családban beszéltek tisztelettel és elismeréssel az evangélikus oktatási központban folyó munkáról. 2015-ben elindult az Insula Lutherana projekt, melynek keretében megújult és kibővült az óvodánk, új épületet kaptak a középiskolásaink, és kollégiumot alakítottak ki. 2018-ban elindult a kollégium, utána egy évvel az alapfokú művészeti oktatás – mondta az igazgató.

Több mint 1000 gyerek jár az intézménybe. Az óvodában, az általános iskola alsó tagozatán a keresztyén nevelésre, az evangélikus identitástudat kialakítására helyezik a hangsúlyt. Az óvodába és az általános iskolába való beiratkozásnál előleges szempont az evangélikus vallás, valamely történelmi felekezethez való tartozás, később, a négy- és nyolcosztályos gimnáziumba való felvételnél a tanulmányi eredmény dönt. A végzős diákok 80-85 százaléka továbbtanul, vannak jelentkezők a teológiánk hitoktató vagy lelkész szakára is. Az igazgató úgy fogalmazott, a középiskolában nagyon magas a tanárok által hozzáadott pedagógiai érték. A pedagógusok nagyon sokat tesznek azért, hogy a jó képességű, de nem kiemelkedő gyerekekből minél többet hozzanak ki. Ennek is köszönhető a magas továbbtanulási mutató és a kiemelkedő tanulmányi átlagok (most, félévkor 4,55 volt). Az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen rendszeresen vannak tanulók, idén fizika, digitális kultúra, matematika és spanyol nyelvből jutottak tovább.

– Fontosnak tartom, hogy ne csak tanítsunk, hanem neveljünk is. Olyan világban élünk, ahol az érték egyre ritkábban lelhető fel. Ebben van segítségünkre iskolánk evangélikus, keresztyén jellege, konzervatív értékrendje. A hit adja azt a stabilitást, amit értékünként fogalmazhatunk meg. Hittel, szeretettel fordulunk diákjaink felé, tudva, hogy felelősségünk van a felnőtte válásukban. Szeretnénk, hogy megérezzék a



hit örömét és kegyelmét. Bízunk benne, hogy az ide járó gyermekek idővel gyülekezeteik aktív tagjává válnak, hitre jutnak. Két iskolalelkészünk – Csorbáné Farkas Zsófia és Vancsai József – sokat tesz annak érdekében, hogy a diákok evangélikus értékrendben nevelődjenek.

Az intézmény alapfokú művészeti iskola is; azo-

kat a gyerekeket, akik érzékenyek a vizuális kultúra iránt, plusz órákkal segítik. Az alapfokú művészeti iskolába 80 gyerek jár, számukra az iskola falain belül vagy a város intézményeiben kiállításokat szerveznek. Aktív a diákönkormányzat, több olyan programot szervez, ahol a tanuláson túl az iskola közösségét is erősítik. Színes iskola a Péterfy, ahol tanulni kell, de a Péterfy közösségének megélése hasonlóan fontos.

Az egyházi intézményben rendszeresek a heti közös áhítatok, csendesnapok, beszélgetőkörök alakulnak, ahol a felmerülő kérdéseket a diákok az iskolalelkészrel tudják tisztázni. Kéri és elvárják a gyerekektől, hogy havonta egyszer legyenek részt istentiszteleten.

Kolarovszki Zoltán evangélikus családba született, gyerekkora óta jár evangélikus közösségbe, részt vesz a gyülekezeti alkalmakon. Békéscsabán Bakay Péter lelkész volt rá nagy hatással, belenőtt az evangélikus egyházba, a békéscsabai gyülekezetbe. Hitét gyakorló, evangélikus vallású pedagógus, ahogy szülei is hitüket gyakorló, evangélikus vallású emberek voltak a Kádár-rendszerben is. Zsinati tag, több mint tíz éven keresztül az oktatási bizottság tagja volt.

Ézsaiás próféta igéjét említi meghatározónak. „Akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak és nem lankadnak meg, járnak és nem fáradnak el.”

– Ez az igéje, mottója a Péterfy Sándor Evangélikus Iskolának és Óvodának is. Amikor ide kerültem igazgatóként, az ige az intézmény falai között is megtalált. Ha éneket kell mondani, akkor az „Úr csodásan működik” kezdetű ének jut az eszembe először. Hiszem, hogy van isteni gondviselés, isteni vezetés. Hiszem, hogy nem én csinálom a dolgokat, hanem történnek velem. Az én feladatom, hogy a munkámat, küldetésemet a legjobb tudásom szerint elvégezzem. Nem könnyű intézményvezetőnek lenni, mert a környezet, ami körülveszi az iskolákat, nem mindig segít. De hálás és szép szolgálat, amelynek értékes gyümölcsei lehetnek.

Balla Emőke

Kolhaas Mihály igazsága

Hans Kohlhaas történelmi személyiség volt a XVI. századi Brandenburgban. Jómódú kereskedő, akinek lovait elkobozták, sérelmeit nem orvosolták, s ezért fegyveres támadást intézett az önkényeskedő földesúr, majd később a tartományúr ellen. Luther Márton felszólítására sem hagyta abba a harcot, s ellenfelei szabad elvonulás ígéretével tudták elfogni. 1540-ben halálra ítélték, és kerékbe törték.

A történetnek számtalan szépirodalmi feldolgozása született; a leghíresebb Heinrich von Kleist kisregénye 1810-ből. A szerző a korabeli cenzúra elől a Michael Kohlhaas nevű főszereplője régi történetébe rejtette véleményét az igazságkeresésről és a társadalmi igazságosságról. Ezt a kérdést, az egyén és a hatalom viszonyát a felvilágosodás eszmerendszere helyezte a középpontba. Alapállásuk szerint nem jó az a társadalmi-politikai berendezkedés, amely nem engedi, hogy az egyén és a közösség érdeke egyaránt érvényesüljön. Ebből következik az ellenállás joga, tehát a hatalmi viszonyok, a politikai modell megváltoztatásának jogos igénye. A logikusan következő kérdés: a zsarnoksággal, önkénnyel, rossz rendszerrel szemben milyen eszköz engedhető meg, szabad-e erőszakhoz folyamodni? S meg is éreztünk a forradalmak megítélésének problémájához.

Bizonyára Sütő András is ilyen gondolatokkal nyúlt a témához, amikor 1973-ban megírta Egy lócsiszár virágvasárnapja c. drámáját. (A mű szövege interneten is olvasható.) Két forradalom, 1956 és 1989 között vagyunk, és csak burkoltan lehet együtt töprengeni az olvasóval és a nézővel: érdemes-e, szabad-e fellázadni? Különösen akkor, ha nincs kilátás a győzelemre.

Kolhaas Mihály hasonló utat jár be, mint Bánk bán, Katona József hőse. Ő is a rend és a béke őre, akit majd személyes sérelme tesz lázadóvá. Ahogy Bánk polgárháborútól félti a hazáját, Kolhaas felelőtlenségnek tartja, hogy a Münzer Tamáshoz hasonló népvézerek győzelem ígéretével ámítják a parasztfelkelőket, kitevé őket a megtorlásnak, a tömegmészárlásnak, amely előbb-utóbb mindenképp bekövetkezik. Nem lehet 1956-ra nem gondolni, amikor ezt mondja a főszereplő: „Milyen igazság az, amely saját hordozóit akasztófára juttatja? Felelőtlen! Legalábbis koraszülött.” De Sütő mindenképpen megmenti a forradalom becsületét, mert a vitapartner szereplő, Nagelschmidt így válaszol: „A forradalom nem népszokás, hogy dátumokhoz igazodjék.” Lelkiismereti kérdés a forradalom is, ahogy Kolhaas útját is a lelkiismeret vezeti tovább.

És Kolhaas nem forradalmár. Nem alapít új rendet, mint Münzer, és nem hirdet semmilyen eszmét. Az igazságot keresi, maradéktalanul. Elvileg Luther tanítványa, gyakorlatilag nem tudja, mi a törvény, és mi az evangélium. Nem tudja, hogy az a világi, bűnbeesett társadalomban soha nem lehet teljes az igazság. De a törvények mindenkire vonatkoznak, könyörtelenül, még őrá is, aki az igazságtétel közben köztörvényes bűnököt követ el. Ezen a síkon tragikusan elbukik.

Ebben a befejezésben az a legdöbbenetesebb, hogy a dráma végül a katarzistól is megfoszt bennünket: előbb meghallgatjuk a számunkra is igazságosnak tűnő ítélethirdetést, amelyben Kolhaast kárpótolják minden veszteségéért (kivéve fele-

sége haláláért), majd utána a másik ítéletet, amelyben tetteiért halálra ítélik, és a két dolgot úgy ismertetik, mintha közülük sem lenne egymáshoz. Ilyen az emberi igazság: kegyetlen. A virágvasárnap ünneplés, amit kereszt követ.

Hogyan fogadja ezt Kolhaas Mihály? Megbékél vitapartnerével, Nagelschmidtrel, akire rábízta gyermekét, és helyesli, hogy barátja a „münzeri utat” folytatja, tehát Kolhaas is eljut az egyéni lázadástól a forradalmi út helyesléséig. Mintha halála után is folytatni akarná küzdelmét... 1973-ban bátor és vigasztaló állásfoglalás.

Ettől függetlenül viszont legalább is elgondolkodtató, hogy hová is vezet a münzeri út. Megtestesítője, Nagelschmidt külön szót érdemel. Úgy marad életben a parasztlázadás után, hogy Kolhaas bűntudatja. Mindaddig vitában áll barátjával, míg az a lázadás útjára nem lép, és részt vesz annak csatározásaiban. Végül senkinek sem jut eszébe, hogy őt is számonkérjék, talán még a nézőnek sem.

A műben megjelenik Luther Márton alakja is. Dramaturgiai szerepe az, hogy – ellentétben a történelmi Kohlhaasszal – az ő figyelmeztetése hatására a főszereplő leteszi a fegyvert ellenfele előtt. Vagyis eszközévé válik a földesuraknak, akik a lócsiszárt törbe csalják. Egyes elemzők egyenesen demagógnak minősítik Luthert, aki inti az önbíráskodót.

Sütő szövege hűen visszaadja Luther szavaiban az Istentől rendelt felsőbbtség elfogadásának elvét. Ezt mindenkor be lehetett úgy állítani, hogy a zsarnokság, az önkény, a társadalmi igazságtalanság, sőt a modern kori diktatúrák előtti meghajlást jelenti. Csakhogy a bátorság nem azonos az erőszakkal. Luther az ige, vagy ha úgy tetszik, az igazság hirdetését tanítja, nem az igazságtalanság előtti hallgatást. A felsőbbtség pedig nem azonos az igazságtalansággal.

Jó lett volna Kolhaasnak, ha életben marad? Jó lett volna, ha győz az ellenfele fölött? Ha igaza volt, bátran elhagyhatja ezt a birodalmat. Ha nem volt igaza, akkor is azt mondhatja, amit valamennyien: Kyrie eleison! Krisztus nélkül ez a történet nem értelmezhető, és ehhez kellett Luthert hitelesen megszólaltatni.

A drámától egy lépéssel elszakadva idézzük Luther egy művéből (Hú intés, ford. Maszynek Endre), amit épp Münzerék lázadása idején írt:

„Mit tegyünk, amikor a felsőbbtség nem akar beavatkozni, Istentől rendelt tiszte szerint a kötelességét teljesíteni? Háromat kell tenned. Először valld meg bűnödöt, mert tisztán a mi bűnünk, amit Isten igéjének ellenségei vagyunk, testiünk és lelkiünk ellen elkövetnek. .

Másodszor alázatosan imádkozz Isten igéjének ellenfelei ellen, ahogyan Zsolt 10,12 teszi és tanítja: *Allj elő, Uram, emeld fel kezedet! Ne feledkezzél meg a nyomorultakról.*

Harmadszor a szánk Krisztus leheletének szája legyen, ahogyan Pál tanítja (...) (2Thessz 2,8) (...) *Így sokkal többet érhetünk el, mint száz lázadással. Mert így maga a Krisztus fogja őket elpusztítani szájának leheletével. (...)*

Azért, mert Dán 8,25 ezt mondja: összetörik anélkül, hogy hozzányúlának. Ezért ne kívánozz forradalom után, mert Krisztus kezdett már egyet a szájával, amely az Isten igéjének ellenségeivel szemben elégséges.”

Goór Judit és Weltler Sándor



Kedves Olvasóim!

Fogadjátok szeretettel Miklya Luzsányi Mónika szerző tollából a Józsva és az állatok című gyermektörténeteiből a Fehér galamb az égből című írást!

„És a szent várost, az új Jeruzsálemet is láttam, amint alászáll a mennyből az Istentől, felkészítve, mint egy menyasszony, aki férje számára van felékesítve.” (Jelenések könyve 21,2)

Oviból hazajövet mindig meg kellett állni a főtéren, megetetni a galambokat. A morzsát általában Józsva szerezte be az oviból. Az úgy volt, hogy egyszer kiflit kaptak uzsonnára. Vagy két maroknyi morzsa maradt a végén a kosárban. Állt Józsva az uzsonnáskosár mellett. Nézegette a morzsákat. Méregette őket. De jó lenne ez a galamboknak! Sokszor megfigyelte a galambokat a főtéren, meg a nénit, aki kenyérhéjat dobált nekik. Egy-egy nagyobb darabon a galambok mindig összevesztek. Csípték, vágták egymást. De a morzsákon nem veszekedtek. Békésen csipegettek egymás mellett.

Ekkor kezdték el otthon is gyűjtögetni a morzsákat. Hetente egyszer kísértáltak apával a főtérre, és szétszórták a galamboknak azt, ami összegyűlt. Ám az ovis uzsonnáskosárban egy nap alatt több morzsa maradt, mint amennyit ők egy hét alatt össze tudtak gyűjtögetni. Állt Józsva az uzsonnáskosár mellett. Nézegette a morzsákat. Méregette. Mennyi lehet? Azután az óvó nénit méregette. Vajon, ha megkérdezné Valika nénit, elvihetné a galamboknak a maradékot? Lehet, hogy inkább Ibolyka nénit, a dadust kellene megkérni. Ibolyka néni mindig mosolyog. Nézte Józsva az uzsonnáskosarat. Méregette Valika nénit, azután Ibolyka nénit.

– Min töröd a fejed, Józsva? – lépett oda hozzá végül az óvónő.

– A morzsákon. Milyen jó lenne szétszórni a galamboknak a főtéren.

– De jó ötlet! – csapta össze tenyerét Valika néni. – Figyeljétek, gyerekek! Ezt a kiflimaradékot most szépen összesöpörjük, és a holnapi séta során megetetjük a galambokkal a főtéren.

Mindenki örült, boldog volt, csak Józsva nem. Ő nem a többiekkel akart galambot etetni, hanem egyedül. Na jó, Apával. De az ovis galambetetésből nem lett semmi. Nem mentek el, csak egyszer, mert a gyerekek azon civakodtak, hogy ki etesse a galambokat. Hajba kaptak, tépték egymást. Összevesztek, mint a galambok a kenyérhéjon. Így az óvó néni mindennap szépen odaadta a kiflimorzsákat és a kenyérmorzsákat Józsvának. Amikor zsömle vagy kalács volt, azt is.

– Vidd el, etesd meg a galambokat! Így lett majdnem mindennapos program a galambetetés. A főtér ügyis útba esett. Legalább kicsit többet voltak friss levegőn. Így mondta apa. Józsva szerette a galambokat. Sokféle volt köztük: gerlék, bukók, magasröptű és bütykös galambok, még valódi postagalambok is. Józsva a gerléket kedvelte legjobban. Vékonyabbak, kecsesebbek voltak, mint a többi galamb. Kényesen, felszegett fejfel lépkedtek. Ugyan szürkek voltak, de némelyik tolla gyémántszínből tündökölt. Fejüket félrehajtvá, békésen figyelték a többiek civakodását.

– Nézd, apa, nézd! Megjött a Hókirálynő! – kiáltott fel Józsva, amikor a galambcsapat közé leszállt az a hófehér gerle. Napról napra visszatért. Olyan volt a többi színes tollú madár között, mint egy látomás. Mintha egyenesen az égből szállt volna alá. Mint amikor János megkeresztelte Jézust a Jordán folyóban. Apa mesélte egyik áhitaton, hogy amikor Jézus megkeresztelkedett, és kijött a vízből, megnyílt az ég, és Isten Lelke galamb formájában Jézus vállára szállt.

„Amikor pedig Jézus megkeresztelkedett, azonnal kijött a vízből, és íme, megnyílt az ég, és látta, hogy Isten Lelke, mint egy galamb aláereszkedik, és őreá száll.” (Máté írása szerinti evangélium 3,16) Éppen ilyennek képzelte el Józsva azt a galambot, mint a Hókirálynő. Tiszta fehér. Nincs rajta egyetlen folt sem. Kecses nyakát magasba tartja. Ha kiterjeszti szárnyait, olyan, mintha nem is repülne, hanem a szél vinné, kapná fel egyre magasabbra és magasabbra. Apa is szerette a Hókirálynőt: - Olyan, mint egy menyasszony, amely leszáll a mennyből, Istentől felékesítve. Józsva nézte a galambot. Tényleg. Lehetne akár menyasszony is. Vivien, a nagynénje is gyönyörű, fehér ruhában ment a templomba, amikor az esküvőjük volt Robival. Még uszálya is volt, amit maga után húzott a földön. De mondjuk Vivien nem szállt alá sehonnan, és más menyasszonyok sem szoktak. Biztosan valamilyen mesebeli királynő lesz az a menyasszony. Valamiféle királynő. De nem. Nem mesebeli királykisasszonyról volt szó. Hanem a szent városról, ami egyszer majd alászáll a mennyből. Olyan szép lesz, hogy az ember előre elképzelni sem tudja. Olyan szép, mint egy menyasszony, vagy mint egy hibátlan tollazatú fehér galamb.

Szeretettel: Orsi néni (Váraljainé Melis Orsolya)

Dunántúli Harangszó

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lapja

Megjelenik negyedévenként

Felelős kiadó: Szemerei János püspök

Megbízott felelős szerkesztő és terjesztés:

Koczor György

Email: gyorgy.koczor@lutheran.hu

Telefon: +36 20/824-3444

Korrektor: Benkóné Jancsó Hanna

A szerkesztőség címe:

8932 Zalaistvánd, Arany János tér 2-4.

Szerkeszti a Szerkesztőbizottság

Megrendelhető: E-mail: gyorgy.koczor@lutheran.hu

Postacím: 8932 Zalaistvánd, Arany János tér 2-4.

Az újság kiadását adománnyal kérjük támogatni, melyet az alábbi számlára lehet befizetni:

Számlakezelő:

Zalaistvándi Evangélikus Egyházközség

Számlaszám:

UniCredit Bank 10918001-00000028-48030025

Külföldről:

IBAN: HU20 1091 8001 0000 0028 4803 0025

Készült az Asperján Nyomdában

Tördelés:

Sámel Zoltán

A cikkek tartalmáért a szerző vállal felelősséget!

ISSN 1416-9770

Hátlapon a tokoresi evangélikus harang látható.



Dunántúli
Harangszó